

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2018 – 2020

Talousarvio 2018

KALLIO

peruspalvelukuntayhtymä

Kuntayhtymän johtajan katsaus	1
1 Suunnitteluperusteet	2
1.1 Kuntayhtymän väestö.....	2
1.2 Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kysyntään ja rahoitukseen vaikuttavia tekijöitä.....	5
1.3 Toimintajärjestelmä.....	7
1.3.1 Sopimusohjaus.....	7
1.4 Talousarvion sitovuus	8
1.4.1 Tilivelvolliset	9
2 Tuloslaskelma 2018	10
3 Toiminnalliset tavoitteet	12
3.1 Visio ja arvot	12
3.2 Palvelustrategian linjaukset.....	13
4 Toimialojen toiminta- ja taloussuunnitelmat.....	14
4.1 Hyvinvointipalvelut.....	15
4.1.1 Hyvinvointipalveluiden yhtymäkokoukseen nähden sitovat tavoitteet.....	15
4.2 Terveyspalvelut.....	19
4.2.1 Terveyspalveluiden yhtymäkokoukseen nähden sitovat tavoitteet	19
4.3 Hallinto- ja tukipalvelut	24
4.3.1 Hallinto- ja tukipalveluiden yhtymäkokoukseen nähden sitovat tavoitteet	24
5 Tulosalueiden palvelut	26
5.1 Tuoteryhmien sisältö.....	26
6 Rahoituslaskelma	27
7 Jäsenkuntien kustannusosuudet	28
8 Investointisuunnitelma.....	29

LIITTEET:

Kokoomataulukot

Henkilöstösuunnitelma 2018

OHEISMATERIAALIT:

Yhtymähallituksen käyttösuunnitelma (palvelukuvaukset ja suunnitelmataulukot)

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2018 - 2020

Kuntayhtymän johtajan katsaus

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio järjestää ja tuottaa Alavieskan ja Sievin kuntien sekä Nivalan ja Ylivieskan kaupunkien lakisääteiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Kallio vastaa myös jäsenkuntien väestön erikoissairaanhoidosta ja ympäristöterveydenhuollosta sekä siihen liittyvistä kuntien lupa- ja viranomaistehtävistä.

Kallion vuoden 2018 - 2020 toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu Kallion strategiaan sekä yhtymähallituksen 2016 päivittämään palvelustrategiaan ja henkilöstöstrategiaan. Strategisina painopisteinä ovat edelleen arjessa pärjäämisen tukeminen, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä asiakaslähtöisyyden ja kustannusvaikutavuuden parantaminen.

Palveluprosessien kehittämistä jatketaan aktiivisesti, näkökulmaa siirretään entistä enemmän asiakkaan kokonaistilanteen ja palvelutarpeen monialaiseen arviointiin ja tukea kohdistetaan asiakkaan omavastuun ottamiseen. Yhteistyöstä siirrytään entistä enemmän yhdessä toimimiseen ja kokonaisvaltaiseen vastuunottoon. Asiakas ja hänen lähipiirinsä ovat aktiivisia toimijoita omisissa asioissaan. Laadukkailla ja asiakaslähtöisillä palveluilla tavoitellaan toiminnan tuottavuutta ja vaikuttavuutta.

Valtakunnallinen Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu on käynnissä Pohjois-Pohjanmaalla. Tavoitteena on, että Sote-palveluiden järjestämisvastuu siirtyy Pohjois-Pohjanmaan maakunnalle 1.1.2020 lukien. Uudistuksen lakivalmistelu on käynnissä, mutta valtakunnalliset linjaukset ovat vielä vahvistamatta. Peruspalvelukuntayhtymä Kallio on aktiivisesti mukana Pohjois-Pohjanmaan maakunta ja Sote valmistelutyössä. Siirtymäaikana Kallio toimii edelleen yhtenäisenä ja vahvana peruspalvelukuntayhtymänä alueellaan omaa toimintaansa kehittäen. Kallio on aktiivinen toimija kehittämisverkostoissa niin alueella kuin kansallisellakin tasolla.

Alueellamme vallitseva hidas talouden kasvu yhdessä kuntien heikkenevän rahoitustilanteen kanssa vaikeuttaa omistajakuntien mahdollisuuksia rahoittaa peruspalveluiden järjestämistä tulevina vuosina. Kuntalaisten ikärakenteessa ja palvelutarpeessa toteutuvat muutokset johtavat lakimääräisten palveluiden ja tukien kysynnän kasvuun, mikä lisää väistämättä asiakkuuksia ja kustannuksia peruspalveluissa.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion talousarvion laatimisprosessi on toteutettu yhteisesti aiemmin sovittujen periaatteiden mukaisesti. Sopimustyöryhmän ja Kallion hallituksen jäsenten lisäksi neuvotteluihin on osallistunut omistajakuntien luottamushenkilö- ja talousjohtoa sekä kuntayhtymän keskeiset talous- ja toimintavastaavat.

Kallion vuoden 2018 nettomenot ovat 115,5 milj. €. Kasvu vuoden 2017 talousarvioon on 1,2 %. Oman toiminnan nettomenojen muutos on +1.9 % ja ostetun erikoissairaanhoidon muutos on -0,1 % verrattuna vuoden 2017 talousarvioon.

Vuoden 2018 talousarvion valmisteluprosessissa Kallion toimialat ja tulosalueet sitoutuivat sopeuttamaan toimintansa edelleen tiukkoihin talouden realiteetteihin, samalla toiminnan kehittäminen on keskiössä kuntayhtymän tavoitteissa. Henkilöstön ja esimiesten työhyvinvoinnin ja osaamisen tukeminen tulee korostumaan, kun valmistaudutaan tuleviin Maakunta- ja Sote-uudistuksiin. Keskeisessä roolissa on esimiestyön tukeminen ja kehittäminen muutosjohtamisen näkökulmasta.

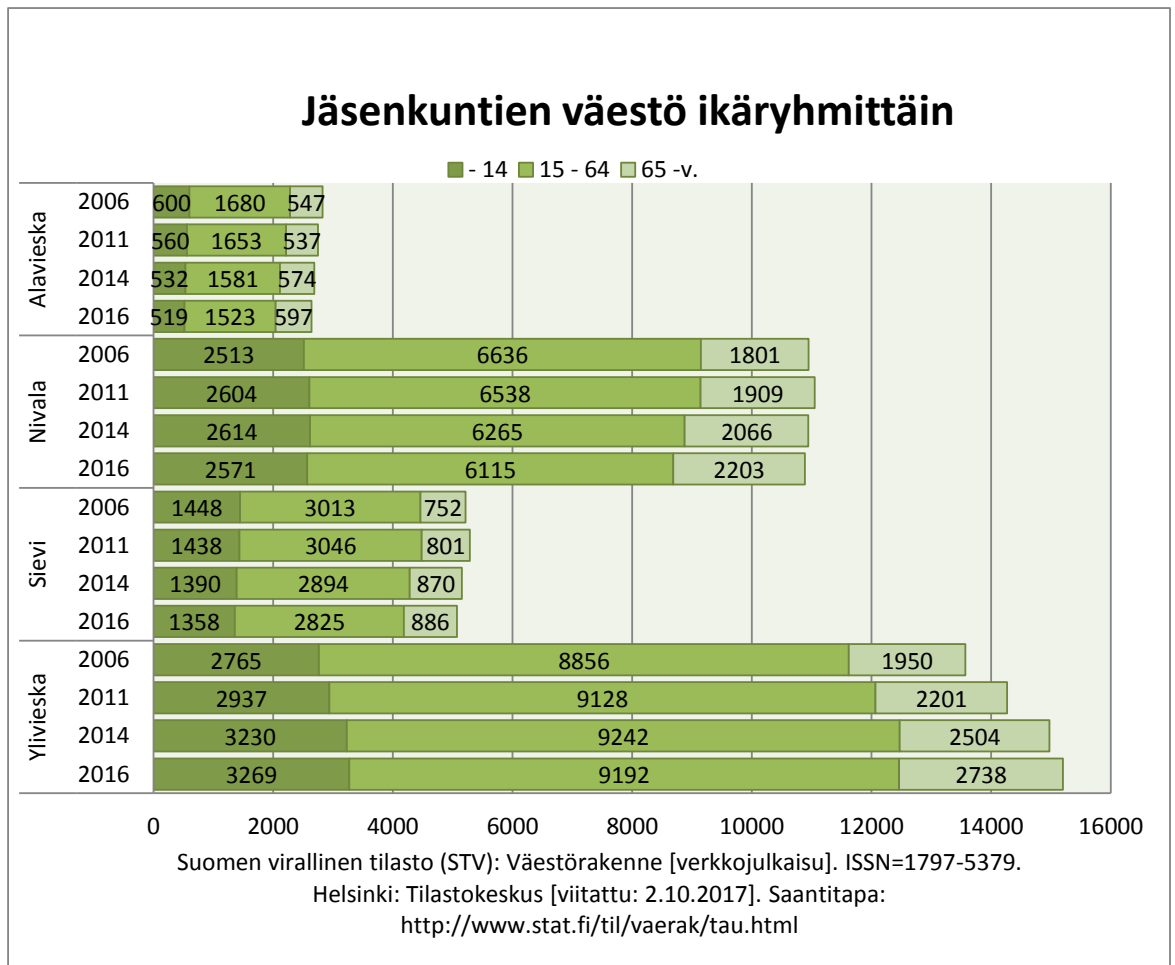
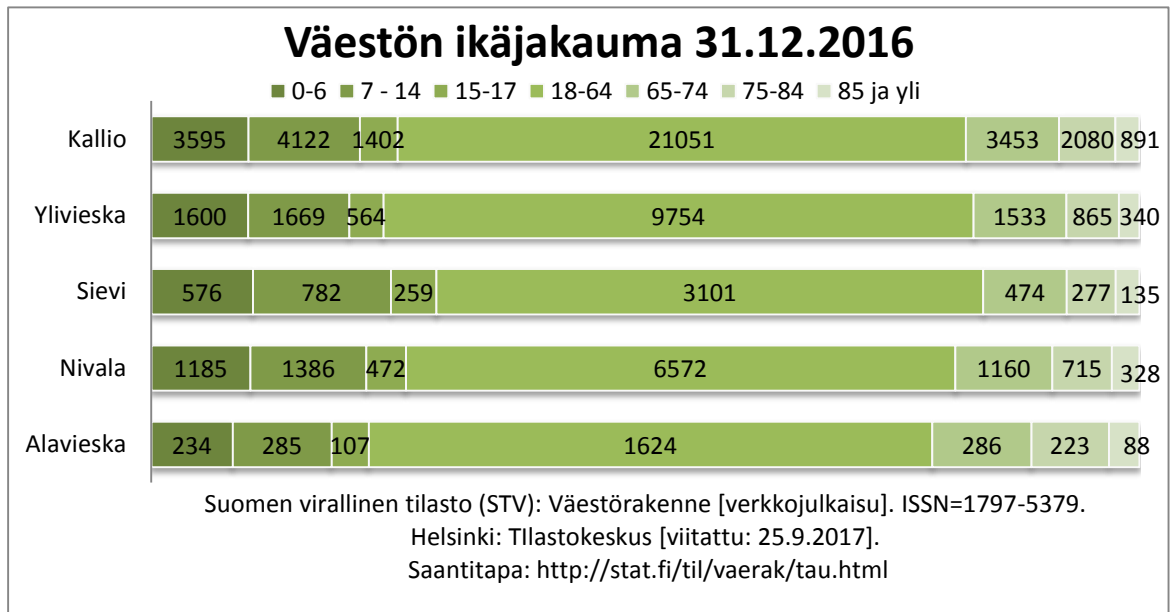

Urho Möller
vs. kuntayhtymän johtaja

1 Suunnitteluperusteet

1.1 Kuntayhtymän väestö

Ikäjakama jäsenkunnittain

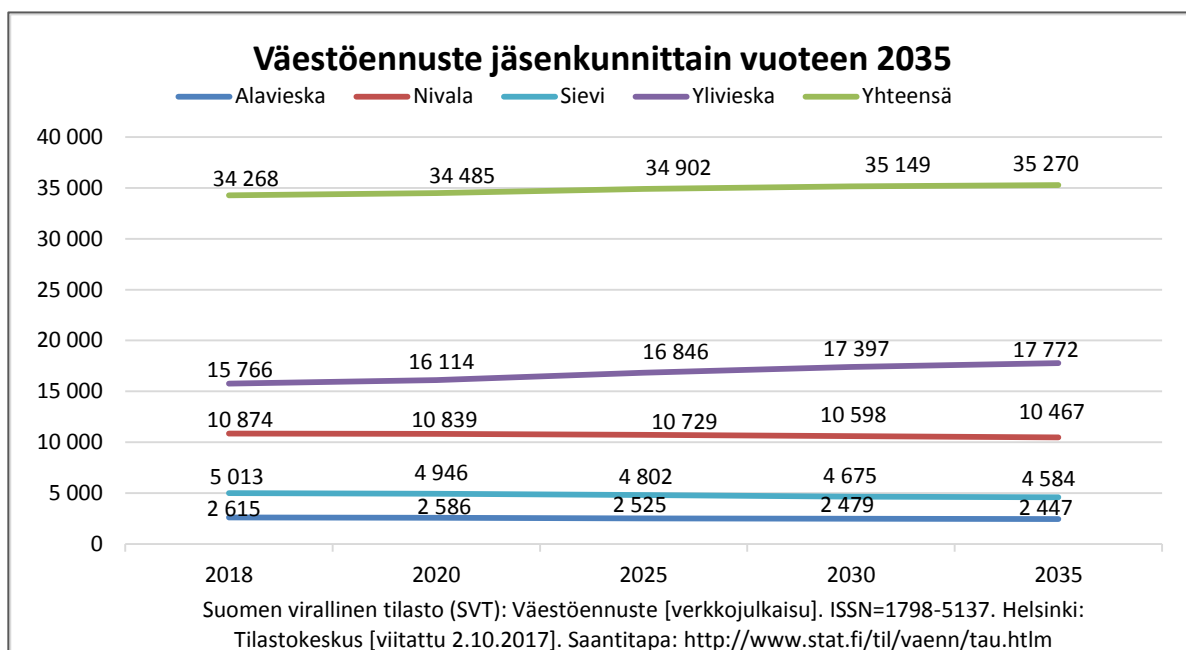
Kuntayhtymän alueen väestömäärä oli 31.12.2016 yhteensä 33 796 (lisääntynyt vuoden 2016 aikana 70 asukkaalla) jakaantuen jäsenkunnittain seuraavasti:

Väestö	2012	2013	2014	2015	31.12.2016
Alavieska	2 761	2 740	2 687	2 687	2 639
Nivala	10 985	10 942	10 945	10 876	10 889
Sievi	5 241	5 198	5 154	5 124	5 069
Ylivieska	14 533	14 748	14 976	15 039	15 199
Kallio yht.	33 520	33 628	33 762	33 726	33 796

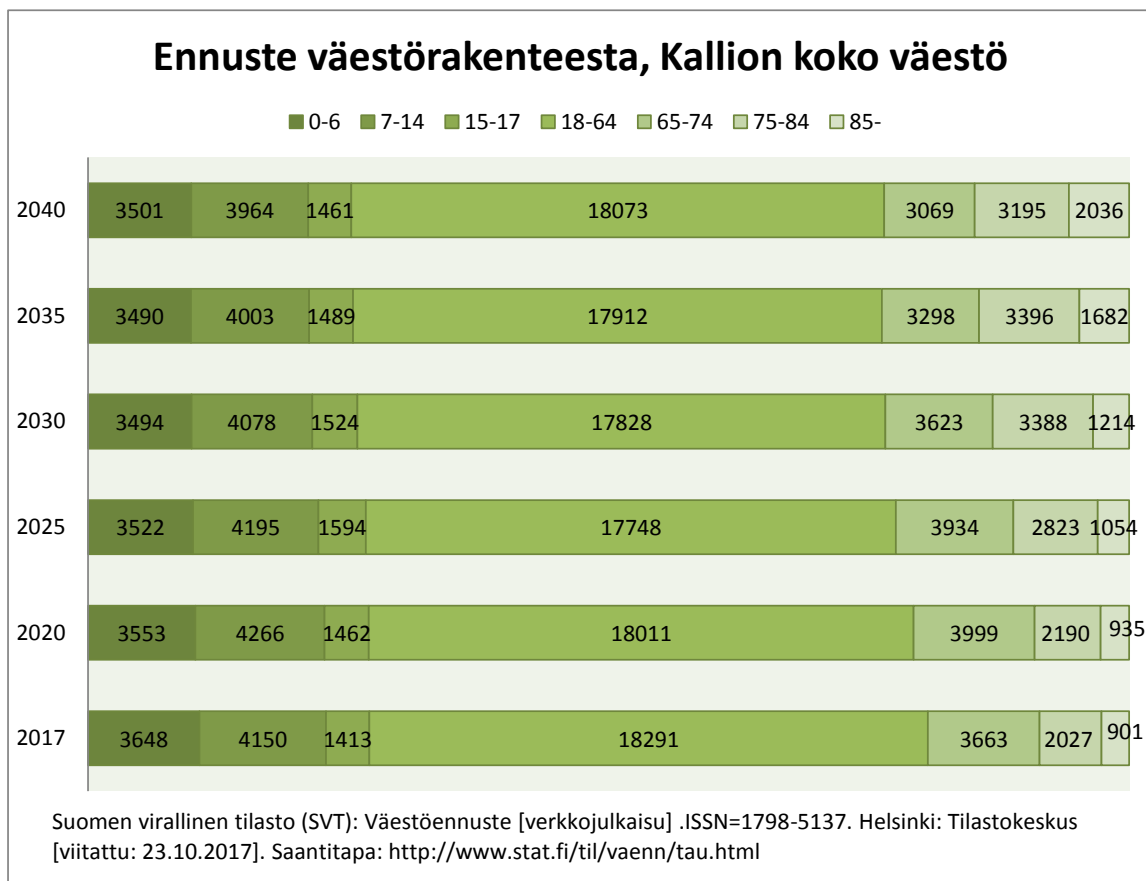
Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne [verkkójulkaisu]. ISSN=1797-5379.

Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 2.10.2017]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vaerak/tau.html>

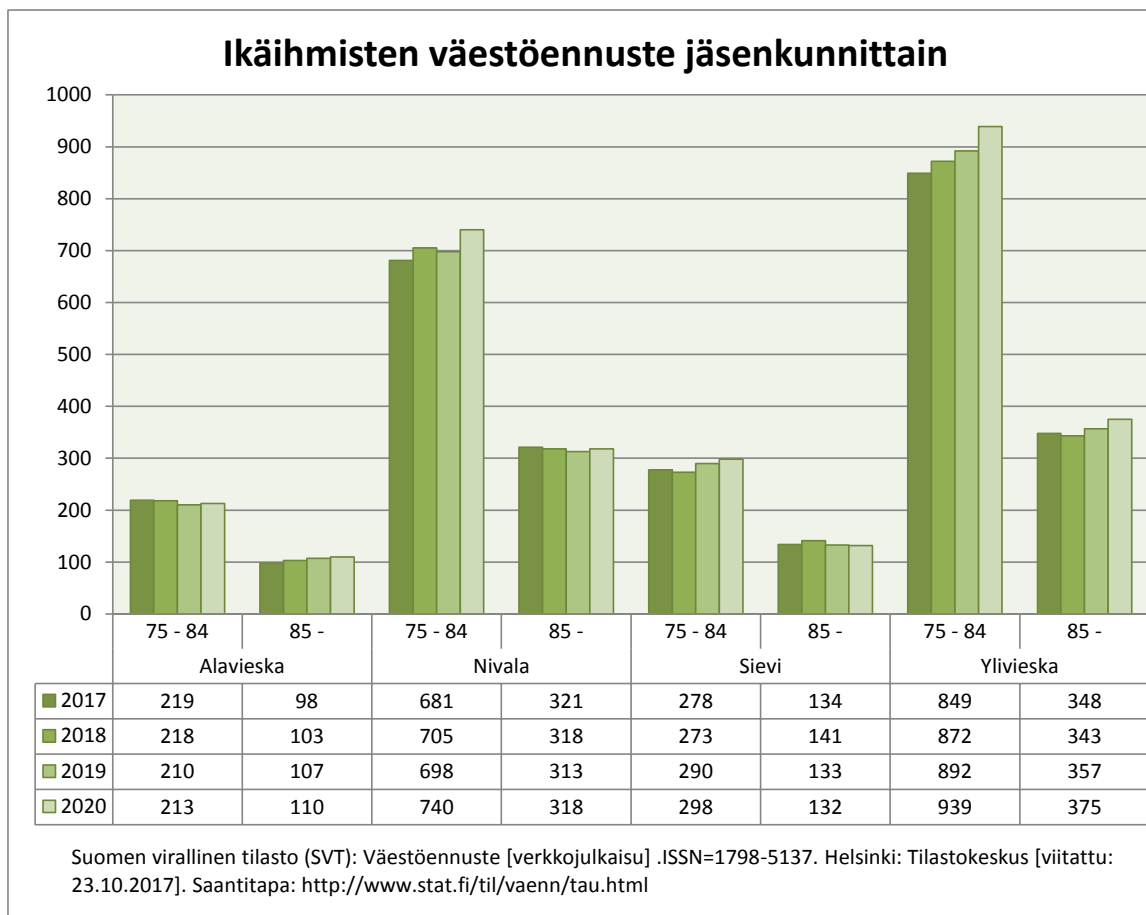
Väestöennuste vuoteen 2035

Ennuste väestörakenteesta

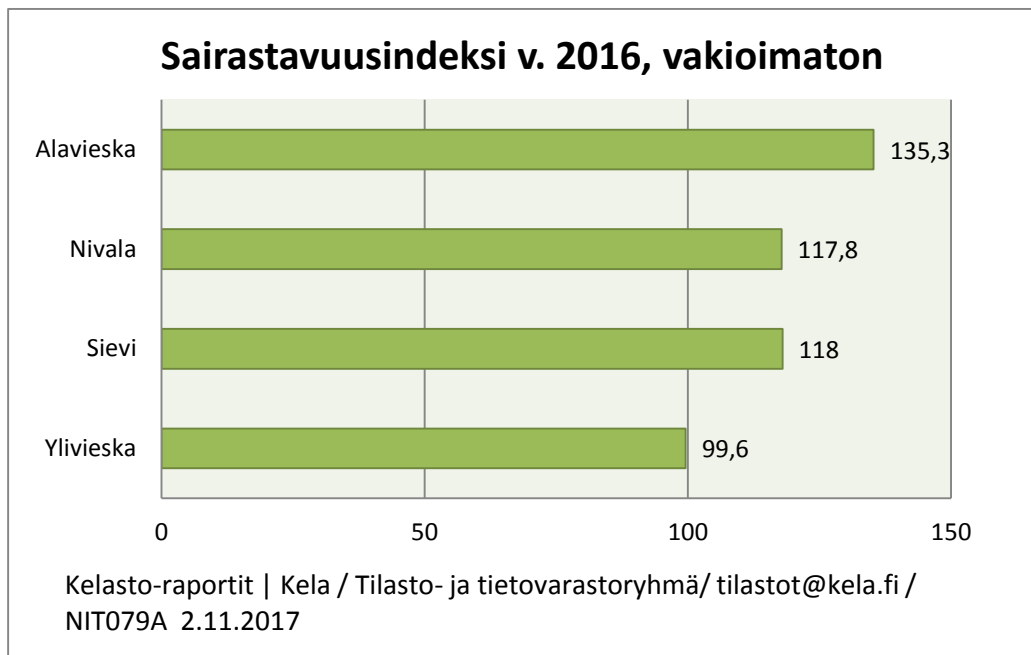
Ikäihmisten väestöennuste vuosille 2017 – 2020

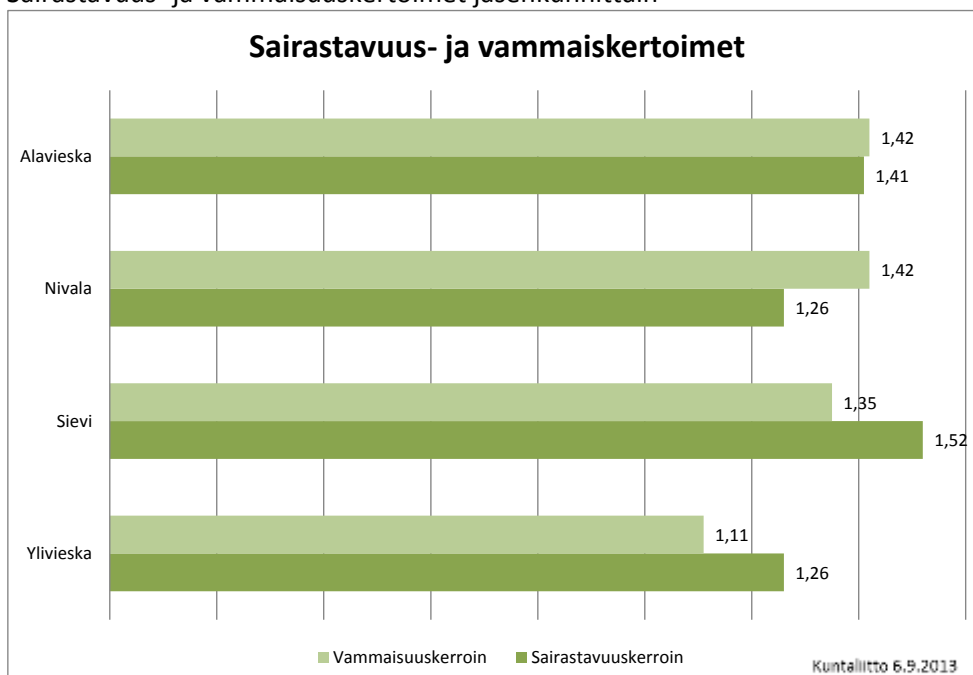
1.2 Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kysyntään ja rahoitukseen vaikuttavia tekijöitä

Sairastavuusindeksi havainnollistaa sitä, miten tervettä tai sairasta alueen väestö on suhteessa koko maan väestön keskiarvoon (= 100). Vakioinnilla ikä- ja sukupuolirakenteen vaikutus indeksilukuun voidaan poistaa, mikä mahdollistaa alueittaisen vertailun alueiden välisistä ikä- ja sukupuolirakenteen eroista huolimatta.

Sairastavuusindeksi perustuu kolmeen tilastomuuttuun: kuolleisuuteen, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuuteen työkäisistä (16–64-vuotiaat) sekä lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvausoikeuksien haltijoiden osuuteen väestöstä. Niistä kukin on suhteutettu maan väestön keskiarvoon. Sairastavuusindeksi on näiden kolmen osaindeksin keskiarvo.

Sairastavuus- ja vammaisuuskertoimet jäsenkunnittain

Sairastavuuskerroin lasketaan työkyvyttömyyseläkkeellä olevien 16–54-vuotiaiden ikä- ja sukupuolivakioidun osuuden perusteella. Jos kunnan työkyvyttömyyseläkeläisten määrä on sama kuin koko maassa, kerroin on yksi.

Vammaiskerroin lasketaan vammaisetuisuuksista annetun lain ([570/2007](#)) mukaan alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen vammaistukea sekä eläkettä saavan hoitotukea saavien sekä vammaisuuden perusteella laitoshoidossa olevien määrän perusteella. Määrää laskettaessa ei oteta huomioon ruokavaliokorvausta saaneita henkilöitä.

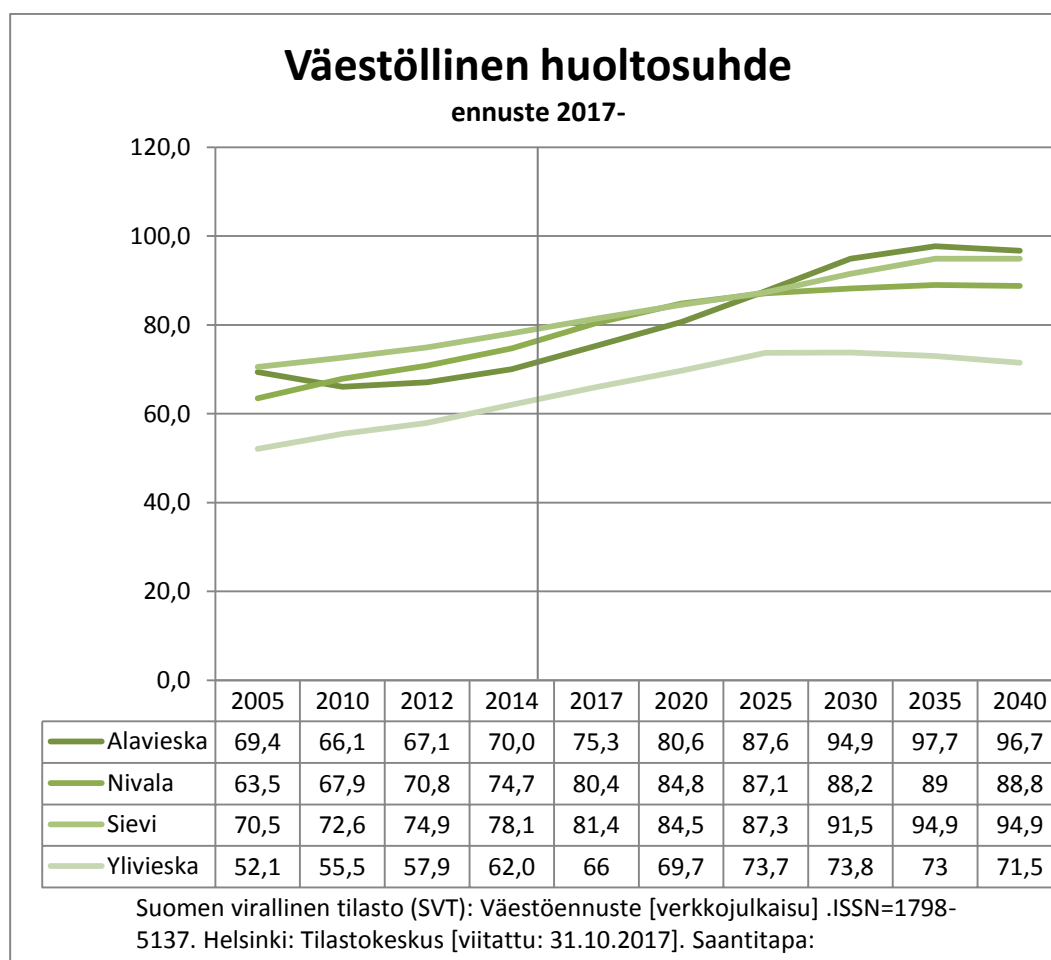
Kuntayhtymän jäsenkuntien veroprosentit ovat maan keskiarvoa korkeammat:

Veroprosentit					
	2013	2014	2015	2016	2017
Alavieska	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50
Nivala	21,00	21,50	21,50	21,50	21,50
Sievi	21,75	21,75	21,75	21,75	21,75
Ylivieska	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50
Koko maan ka.	19,25	19,75	19,75	19,87	19,91

Huolimatta korkeasta veroprosentista verotulot asukasta kohden jäävät maakunnan ja maan keskiarvon alapuolelle.

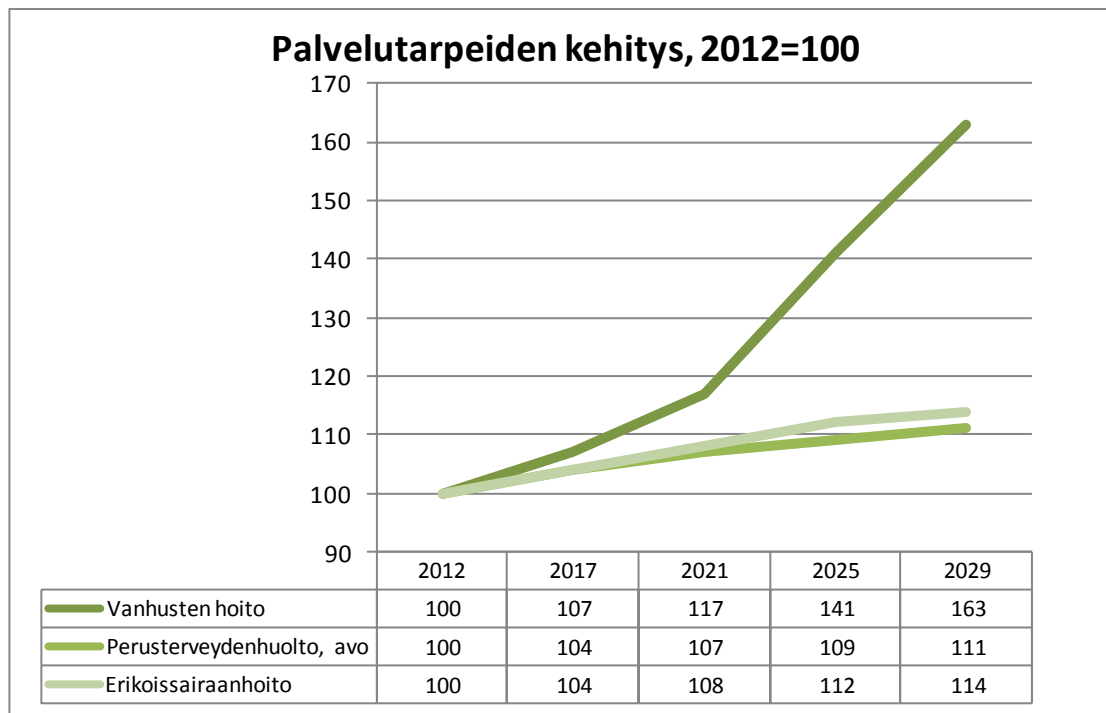
Alle 15-vuotiaiden ja yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä suhteutettuna 16–64-vuotiaisiin (väestöllinen huoltosuhde) on korkea ja ennusteen mukaan huoltosuhde kehittyy negatiiviseen suuntaan jo näköpiirissä olevan vuosikymmenen aikana.

Väestöllinen huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän suhde 15–64-vuotiaiden määrään.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion palvelutarpeiden on ennustettu kehittyvän vuoteen 2029 seuraavasti:

Lähde: Kallion alueen tulevaisuus. FCG:n laatima selvitys. Palvelutarpeet on laskettu väestötekijöiden muutosten perusteella. Vanhusten hoidossa on mukana myös perusterveydenhuollon vuodeosastohoito.

1.3 Toimintajärjestelmä

1.3.1 Sopimusohjaus

Kuntayhtymän perussopimuksen ja hallintosäännön lähtökohtia ovat sopimusohjaus ja omistajaohjauksen kanavointi jäsenkunnista kuntayhtymään kuntajohtajien välityksellä. Sopimusohjaus on prosessi, jossa määritellään väestön palvelujen tarve sekä sovitaan palvelujen määrästä ja laadusta. Talousarvion valmistelussa tulosaluekohtaiset palvelukuvaukset, väestön palvelutarpeen ennakointi sekä sovittu palvelujen taso ja määrä ovat määrärahavarausten perustana. Jäsenkuntien mahdollisuus rahoittaa lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita on heikentynyt mm. valtionosuusjärjestelmässä suoritettavien leikkausten vuoksi. Vuoden 2018 talousarviota sopeutettiin kuntien taloustilanne huomioiden. Talousarvio sisältää jäsenkuntien kanssa sovittuja taloudellisia ja toiminnallisia riskejä. Riskit on kuvattu palvelukuvauksissa.

Jäsenkuntien maksusuudet määräytyvät aiheuttamisperiaatteen mukaisesti vahvistetun toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta. Kunnittaisen kustannustenjaon välineenä on Maisema-laskentatyökalu, jonka avulla lasketaan kullekin jäsenkunnalle tulosalueittaiset kustannukset tuoteryhmäkohtaisina suursuoritteina suunniteltujen/ käytettävien palvelusuoritteiden mukaisessa suhteessa.

Maisema-mallin suunnitelma- ja kustannustenjakotaulukot toimivat kuntayhtymän ohjausjärjestelmänä, talousarvion pohjana ja sekä seurannan että tilinpäätöksen työkaluina. Taulukoissa palveluita on käsitelty palveluryhmittäin (ks. luku 5.1). Maisema suunnitelma- taulukot ovat talousarvion oheismateriaalina.

1.4 Talousarvion sitovuus

Yhtymäkokoukseen nähden yhtymähallitusta sitoo kokoomataulukon kulut, tuotot ja netto yhteensä ja investointiosan loppusumma.

Toimialajohtajilla on oikeus tehdä tuoteryhmien välisiä siirtoja kalenterivuositain enintään 1.000.000 euron määrään saakka. Tehdyistä muutoksista on raportoitava sopimustyöryhmälle ja yhtymähallitukselle.

Käyttösuunnitelman sisällöstä ja siihen tehtävistä muutoksista päättää yhtymähallitus, joka hyväksyy yksityiskohtaisen talousarvion käyttösuunnitelman (suunnitelmataulukot ja palvelukuvaukset) palveluittain yhtymäkokouksen hyväksyttävä talousarvion.

Talusojohtaja tarkentaa investointiosaan varattujen määrärahojen sitovuuden kohteittain vuoden 2018 alussa.

Tuoteryhmien kokoomataulukko:

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	Talousarvio 2018		
	Kulut	Tuotot	Netto
Vastaanottopalvelut	15 702 104	-3 246 772	12 455 331
Suun terveydenhuolto	5 153 894	-1 617 650	3 536 244
Erikoissairaanhoito	40 783 598	-223 800	40 559 798
- josta ostettu erikoissairaanhoito	39 100 000		39 100 000
Aikuispsykososiaaliset palvelut	5 359 131	-413 479	4 945 652
Hoito- ja hoivapalvelut	40 823 143	-7 509 867	33 313 276
Kuntoutuspalvelut	1 958 737	-30 400	1 928 337
Perhepalvelut	7 260 729	-168 720	7 092 009
Vammaispalvelut	9 910 103	-567 207	9 342 896
Ympäristöterveydenhuolto	1 255 699	-149 000	1 106 699
Työterveyshuolto	2 291 547	-2 220 700	70 847
Toimeentulotuki ja työllistäminen	1 284 935	-108 100	1 176 835
Projektit	3 770 249	-3 765 693	4 556
Yhteensä	135 553 869	-20 021 388	115 532 480

Tavoitteiden sitovuus

Yhtymäkokoukseen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet on määritelty luvussa 4 Toimialojen toiminta- ja taloussuunnitelmat.

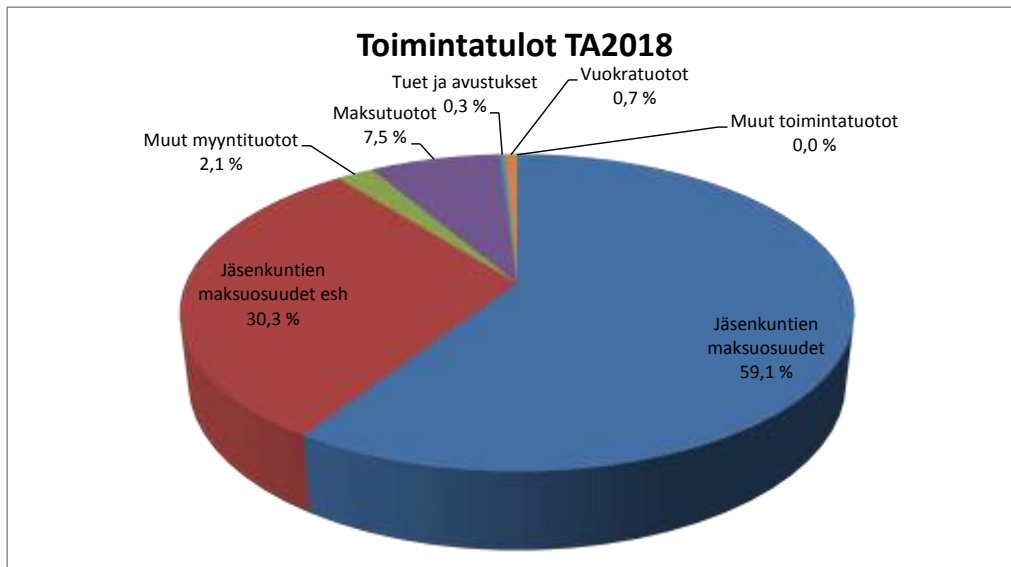
1.4.1 Tilivelvolliset

Tilivelvollinen toimielin:	Yhtymähallitus
Tilivelvolliset viranhaltijat:	
Kuntayhtymän johtaja	Johanna Kiiskilä
Toimialajohtajat:	
Terveyspalvelut , terveyspalvelujohtaja	Päivi Peltokorpi
Hyvinvointipalvelut , hyvinvointipalvelujohtaja	Pirjo Matikainen
Hallinto- ja tukipalvelut , talusjohtaja	Urho Möller
Tulosaluejohtajat:	
Perhe- ja sosiaalipalvelut , palvelujohtaja	Leena Iisakkilä
Hoito- ja hoivapalvelut , palvelujohtaja	Reetta Hjelm
Vastaanottopalvelut , hoitotyön johtaja	Margit Yli-Kotila
Erikoissairaanhoito ja kuntoutus , johtava ylilääkäri	Risto Olli
Aikuisten psykososiaaliset palvelut , psykiatri-ylilääkäri	Tuija Päivärinta
Työterveyshuolto , ylilääkäri	Osmo Konu
Suun terveydenhuolto , ylihampaslääkäri	Marja-Liisa Laitala
Ympäristöterveydenhuolto , ympäristöterveydenhuollon johtaja	Meeri Rinta-Jouppi
Palvelupäälliköt:	
Perheiden palvelut johtava sosiaalityöntekijä, aikuissosiaalityö	viran täyttöprosessi kesken
johtava sosiaalityöntekijä, lastensuojelu	Kaija Jokela
palvelupäällikkö, vammaispalvelut	Päivi Uusimäki
Hoito- ja hoivapalvelut palvelupäällikkö, ympärivuorokautiset palvelut	Janne Nikula
palvelupäällikkö, kotiin annettavat palvelut	Virpi Kamunen
Avosairaanhoito , hoitotyön johtaja	Margit Yli-Kotila
Avoterveydenhuolto , palvelupäällikkö	Pirjo Jääskelä

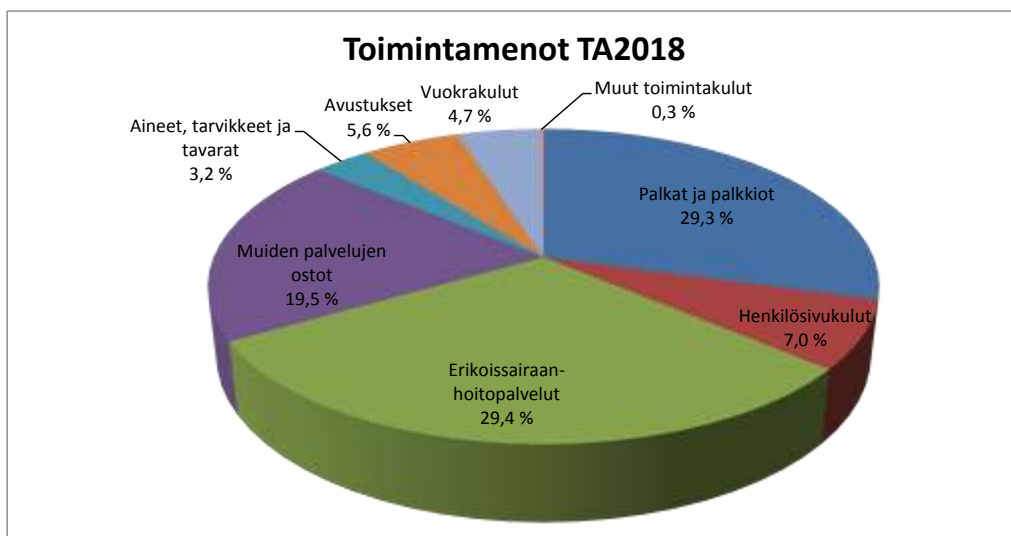
2 Tuloslaskelma 2018

Tuloslaskelma osoittaa koko kuntayhtymän tasolla palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kustannusten kattamisen niin, että myyntituottoihin sisältyvät myös jäsenkuntien kustannusosuudet, yhteensä 115 532 480 euroa.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio INTIME/Talouden Suunnittelu	Budjettiyhteenveto					
	1 YHTEENSÄ					
Selite	TP 2016	TA 2017	TAE 2018	%	SU 2019	SU 2020
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-115 238 410	-116 955 513	-118 259 627	1,1	-120 624 820	-123 037 316
Maksutuotot	-9 375 463	-9 495 261	-9 695 191	2,1	-9 889 095	-10 086 877
Tuet ja avustukset	-1 607 134	-621 450	-416 000	-33,1	-424 320	-432 806
Vuokratuotot	-874 831	-884 574	-857 232	-3,1	-874 377	-891 864
Muut toimintatuotot	-271 237	-55 600	-25 250	-54,6	-25 755	-26 270
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-127 367 075	-128 012 398	-129 253 300	1,0	-131 838 366	-134 475 133
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	35 123 666	36 197 013	37 681 256	4,1	38 434 881	39 203 579
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	6 905 562	7 461 094	7 249 435	-2,8	7 394 424	7 542 312
Muut henkilösivukulut	2 286 196	1 881 264	1 721 434	-8,5	1 755 863	1 790 980
Palvelujen ostot						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 952 525	3 848 394	4 129 457	7,3	4 212 046	4 296 287
Avustukset	8 935 948	7 184 083	7 257 967	1,0	7 403 126	7 551 189
Vuokrakulut	5 813 565	5 859 822	6 079 256	3,7	6 200 841	6 324 858
Muut toimintakulut	349 215	348 736	367 669	5,4	375 022	382 523
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	126 832 557	127 498 441	128 757 759	1,0	131 332 914	133 959 572
TOIMINTAKATE	-534 518	-513 957	-495 541	-3,6	-505 452	-515 561
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
Korkotuotot						
Muut rahoitustuotot	-88 359	-70 000	-70 000			
Korkokulut						
Muut rahoituskulut	82 282	70 000	70 000			
VUOSIKATE	-540 595	-513 957	-495 541	-3,6	-505 452	-515 561
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
Suunn.mukaiset poistot	532 876	513 957	495 541	-3,6	505 452	515 561
SATUNNAISET ERÄT						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	-7 719	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-7 719	0	0		0	0

Kuva: Talousarvion toimintatulot

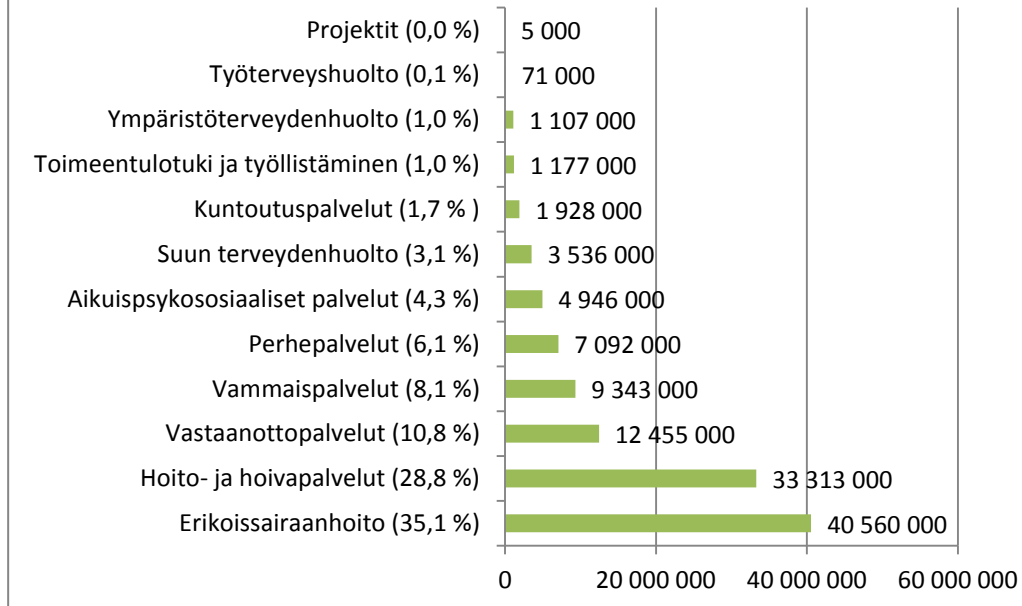

Kuva: Talousarvion toimintamenojen jakauma

Muiden palveluiden ostoihin suurimpina palveluostoryhminä sisältyvät:

	TA 2017	TA 2018
	milj.€	
asiakaspalveluiden ostot (muut kuin ost. esh)	11,5	10,8
ruokahuoltopalvelut	2,1	2,2
puhtaanapitopalvelut	1,9	2,0
sairaankuljetuspalvelut	1,9	1,9

Tuoteryhmien nettomenot TA2018

Kuva: Tuoteryhmäjaon mukaiset kustannukset

3 Toiminnalliset tavoitteet

Kallion palvelustrategia päivitettiin keväällä 2016. Palvelustrategia ja siitä johdettavat toimenpanosuunnitelmat määrittävät vuosien 2016 - 2019 toiminnan kehittämisen painopistealueita.

Perustehtävä

Kallion perustehtävä on järjestää alueen asukkaille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

3.1 Visio ja arvot

Kallion alueen kuntalaiset ovat hyvinvoivia ja pärjäävät arjessa jokaisessa elämänvaiheessa.

Osaava, innostunut ja hyvinvoiva työntekijä/työyhteisö kehittää työtään ja antaa parhaansa hyvin johdetussa Kalliossa.

Kallion arvot: luottamus, oikeudenmukaisuus, osaaminen, vastuullisuus

3.2 Palvelustrategian linjaukset

Kallion palvelut ovat

- Arjessa pärjäämistä tukevia
- Terveyttä ja hyvinvointia edistäviä
- Asiakaslähtöisiä ja asiakastarpeiden mukaisesti kohdennettuja

Kallio

- Muodostaa yhden yhtenäisen palvelualueen
- Oman toiminnan palvelurakenne ja tilat vastaavat tulevaisuuden tarpeita
- Järjestää palveluja monituottajamallilla
- Digitalisaation edistäminen maakunnallisen sote -valmistelun linjausten mukaisesti

Palvelustrategiakauden erityiset kehittämisen ja resursoinnin painopisteet

- Ikäihmisten palvelut
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
- Mielensterveys- ja päihdepalvelut
- Vammaispaalvelut

Palvelustrategian ydinviestit

Toimitaan yhdessä

– monituottajamalli, monialainen toiminta

Parannetaan arkea asiakaslähtöisesti

– kokonaisvaltaisuus, tarpeisiin vastaaminen, lähellä arkea, oma vastuu

Tuotetaan palveluja vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti

– digitalisaatio, asiakasryhmittely, yhtenäinen palvelualue, ennaltaehkäisy

Edistetään hyvinvointia ja terveyttä yhteisöllisyyttä ja liikuntaa vahvistaen

Erityiset
painopisteet

Ikäihmisten
palvelut

Lasten, nuorten
ja perheiden
palvelut

Mielensterveys
ja
päihdepalvelut

Vammais-
palvelut

4 Toimialojen toiminta- ja taloussuunnitelmat

Vuoden 2018 talousarvion ja suunnitelmakauden 2019 - 2020 toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat Kallion palvelustrategiaan. Palvelutuotannon keskeisin kehittämiskohde on, että ihmiset pärjäävät omassa arjessaan. Kuntalaisten omassa arjessa pärjäämisen edistämiseksi kehitetään ja optimoidaan palvelurakennetta, parannetaan prosessien johtamista sekä asiakas- ja kustannusvaikuttavuutta. Ennaltaehkäisevää näkökulmaa vahvistetaan niin hyvinvointi- kuin terveyspalveluissa. Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen on jokaisen Kallion ammattilaisen tehtävänä.

Kallion strategia sisältää tavoitteen ottaa huomioon kuntalaisten osallisuuden palveluiden kehittämisessä ja heidän tarvitsemisensa palveluissaan. Keskeinen tavoite on tunnistaa paljon palveluita käyttävät, suunnitella ja räätälöidä heille heidän tarvitsemansa palvelut monialaisesti.

Kärkihankkeina ovat paljon sosiaali- ja terveyspalveluita käyttävät asiakkaat ja yöpartiotoinnin aloittaminen. Paljon palveluita käyttäville asiakkaille otetaan käyttöön Moniasiakas puheeksi -toimintamalli. Yöpartiosta tuetaan kotihoidon asiakkaiden kotona pärjäämistä ja mahdollistetaan asiakkaiden siirtyminen vuodeosastolta kotiin entistä aikaisemmin.

Mielenterveyspalveluiden vahvistamista jatketaan edelleen. Mielenterveyskuntoutujille järjestetään kotikuntoutusta, joka tarkoittaa vahvaa arjen tukea asiakkaiden kotiin.

Lasten palveluissa edelleen otetaan huomioon vanhempien tuen ja hoidon tarve ja aikuisten palveluissa vastaavasti lasten tuen tarve. Lapset puheeksi -menetelmän käyttöä laajennetaan edelleen konkreettisena keinona tukea hyvää kehitystä ja ehkäistä ongelmia. Osallistutaan aktiivisesti kuntien Lape-työryhmiin.

Tietojärjestelmien kehittyminen mahdollistaa yhä laajemmin sähköisen asioinnin sosiaali- ja terveyspalveluissa. Käyttöön otetut Kanta-palvelut, sähköinen resepti ja kanta-arkisto mahdollistaa asiakkaille tietoturvallisen tavan seurata omia potilastietojaan tietoverkossa. Kallio valmistautuu sosiaalitoimen Kansa-hankkeen toteutukseen. Kallion tavoitteena omassa toiminnassa on käyttöönottaa myös muita sähköisiä palveluita helpottamaan arjen palveluprosessien sujuvuutta, huomioiden alueelliset ja valtakunnalliset linjaukset. Toiminnan ja palveluprosessien kehittämisellä parannetaan Kallion kykyä vastata muuttuviin palvelutarpeisiin.

Henkilöstöressurssien käyttöön on kiinnitetty huomiota toiminnan kehittämisessä. Sijais- määrärahoja on edellisten talousarvioiden tapaan jouduttu arvioimaan kriittisesti. Kokonaisuutena arvioiden henkilöstöressurssin määrä on pyritty tasapainottamaan optimaaliselle tasolle huomioiden palveluiden tuotantokyvyn ja prosessien uudistaminen. Sijaisten palkkaamista joudutaan rajoittamaan. Vapautuvien virkojen ja toimien täyttämistä päätetään tapauskohtaisesti. Työjärjestelyillä, kuten henkilöstön sijoittelulla, työaikamuodolla, työvuorosuunnittelulla, vuosilomasuunnittelulla, hallitaan kustannuksia ja parannetaan toiminnan tuottavuutta.

Vuoden 2018 aikana kunnilla on useita rakentamishankkeita Kallion omaan palvelutuotantoon. Uudet toimitilat ikäihmisten ja vammaisten palveluasumiseen mahdollistavat toiminnan tehostamisen palveluasumisessa ja ikäihmisten palveluissa tilapäishoidon laajentamisen tarvetta vastaavaksi, jolla on merkitystä asiakkaiden kotona pärjäämiseen. Samalla epätarkoituksen mukaisia vanhoja kiinteistöjä poistuu käytöstä.

4.1 Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalvelut edistävät ja tukevat toiminnallaan alueen asukkaiden osallisuutta, elämänhallintaa, terveyttä ja hyvinvointia sekä omatoimisuutta. Tavoitteena on toimia ennaltaehkäisevästi ja tukea asiakkaiden arjessa pärjäämistä. Lapsiperheiden, työikäisten, ikäihmisten, vammaisten ja päihde- ja mielenterveysasiakkaiden palveluissa parannetaan edelleen toimialat ylittävää yhteistyötä terveystalouden kanssa, jonka kanssa yhteistyössä suunnitellaan myös toimintamallit ja palvelut paljon palveluita käyttäville yhteisille asiakkaille, joille otetaan käyttöön Moniasiakas puheeksi -toimintamalli. Tuottavuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi sovelletaan LEAN -toimintaa. Hyvinvointipalveluissa jatketaan laatujärjestelmän käyttöönottoa ja kehitetään asiakasturvallisuutta yhteistyössä terveystalouden kanssa.

4.1.1 Hyvinvointipalveluiden yhtymäkokoukseen nähden sitovat tavoitteet

Perhe- ja sosiaalipalveluiden tavoitteet

Tavoite 1

Edistetään lasten ja perheiden hyvinvointia ja arjessa pärjäämistä perhe- ja aikuissosiaalityössä, perhepalveluissa ja vammaisten palveluissa järjestämällä palvelut suunnitelmallisesti, yhtenäisillä toimintavoilla sekä kehittämällä lasten, aikuisten ja perheiden kanssa toimivien välistä yhteistyötä.

Mittarit:

1. Palvelutarpeen arviointien määrä aikuissosiaalityössä ja vammaispalveluissa sekä lastensuojelutarpeen selvitysten määrä ja kuinka monta % arvioista johtaa palveluun, tilanne vuoden lopussa.
2. Monialaisten työllistämissuunnitelmien määrä kasvaa vuodesta 2017.
3. Toimiva arki lapsille ja perheille, Pohjois-Pohjanmaan Lape- hankkeen mukainen työskentely.
  - Toimi- ja tulosalueet ylittävien palveluprosessien kehittäminen/ päivitys peruspalvelujen (sivistystoimien) ja erityispalvelujen kanssa. (Päivitetty/ kehitetyt prosessit)
  - Lapset puheeksi – keskustelujen ja neuvonpitojen määrä perhe- ja sosiaalipalveluissa kasvaa vuodesta 2017.
4. Haastavien elämäntilanteiden ennaltaehkäisy ja niissä tukeminen kehitysvammahuollon palveluissa.
  - Tahkokankaan asiantuntijatyöryhmän kanssa yhteisen konsultaatioprosessin kehittäminen ja mallintaminen
  - Kriisiluonteisten laitoshoidon päivien määrän vähentäminen verrattuna vuoteen 2017

Tavoite 2

Perhe- ja aikuissosiaalityössä, perhepalveluissa sekä vammaisten palveluissa vaikutetaan asiakkaiden terveys- ja hyvinvointieroihin tukemalla asiakasta moniammatillisena yhteistyönä. Moniasiakas saa hänelle tarpeellisia ja kohdennettuja palveluja. Palvelut ovat suunnitelmallisia ja niiden koordinaatio on tehokasta. Palveluprosesseja tarkastellaan asiakkaan palvelukokonaisuuden näkökulmasta. Tunnistetaan paljon palveluja käyttävät. Otetaan käyttöön Moniasiakas puheeksi -toimintamalli. Nimetään asiakasvastaava, joka koordinoi palveluja.

Mittarit:

- Moniasiakas puheeksi -toimintamalliin koulutettujen määrä, %-osuus työntekijöistä
- Asiakasvastaavien määrä (kuinka monelle asiakkaalle määritetty)

Tavoite 3

Kehitysvammahuollossa tuetaan asiakkaiden kotona pärjäämistä järjestämällä sekä aikuisille kehitysvammaisille lyhytaikaishoitoa että kehitysvammaisille lapsille tilapäishoitoa.

Mittarit:

- Omissa asumispalveluyksiköissä lyhytaikaishoidossa asiakkaiden määrä ja hoitopäivät (aikuiset kehitysvammaiset) kasvaa tai pysyy vuoden 2017 tasolla.
- Omissa tilapäishoitoyksiköissä olevien sekä tilapäistä perhehoitoa käyttävien asiakkaiden määrä ja hoitopäivät (lapset ja nuoret) kasvaa tai pysyy vuoden 2017 tasolla.

Hoito- ja hoivapalveluiden tavoitteet

Tavoite 1

Tavoitteena on asiakkaan terveyden ja toimintakyvyn turvaaminen eri toimijoiden kanssa niin, että asiakkaan hyvä arki toteutuu hänen omassa yhteisössään. Asiakas ja läheiset osallistetaan asiakkaan itsenäisen suoriutumisen tukemiseen. Heitä tuetaan tarvittaessa monialaisesti ja/tai mahdollisesti hyödyntämällä soveltuvaa digitalisaatiota.

Mittarit:

- Asiakasraadit ja kansalaisfoorumit toteutuvat vuosittain asiakasnäkökulman esiin nostamiseksi kaikissa yksiköissä
- Asiakkaan kuntoutumisen mahdollisuuden muutos ja palvelutaloon joutumisen uhan muutos edelliseen vuoteen verrattuna. (Rai -mittari)

Tavoite 2

Asiakkaan saamat palvelut tuotetaan määrääjassa, kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti.

Mittarit:

- Hoito- ja hoivapalvelun jonotusaika (< 3 kk).
- Kotihoitopalveluissa kaikkien hoitajien välitön asiakasaika yhteensä on 60 %.
- 75 vuotta täyttäneiden palveluiden peittävyys toteutuvat Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.
- Toteutuneet nettokulut/75 vuotta täyttäneet laskevat verrattuna vuoden 2017 nettokuluihin.

Tavoite 3

Asiakkaan tarvitsemat palvelut järjestyvät asiakaslähtöisesti ja joustavasti eri toimijoiden yhteistyönä.

- Luodaan toimintamalli moniasiakkuuksien hallintaan.
- Erityisryhmien kotikuntoutusmalli vakiintuu monialaisen ja -ammattillisen ohjausryhmän tuella.
- Yöpartio toteutetaan kustannusvaikuttavasti
- Tilapäishoidon suunnitelma valmistuu vuoden 2018 aikana.

Mittarit:

- Moniasiakkuuksien hallintaan on luotu toimintamalli. Kotihoidon, vastaanoton, päivytyksen ja vuodeosastojen moniasiakkailla nimettyjen asiakasvastaavien määrät.
- Arvioidaan kotikuntoutuksen toimintamalli.
- Tehostettuun palveluasumiseen jonottaminen vähenee vuodesta 2017.
- Tilapäishoidon toimintasuunnitelma on valmis.

Suunnitelmakausi

Ikääntyvän väestön päivitetty suunnitelma vuosille 2017-2020 ohjaa toimintaa. Pohjois-Pohjanmaan Sote-alueen palveluja koskevat suunnitelmat otetaan soveltuvin osin huomioon vuosisuunnitelmissa. Hyödynnetään ja kokeillaan maakunnassa vaikuttavaksi todettuja digitaalisia ratkaisuja. Nivalan, Sievin ja Ylivieskan tehostetun palveluasumisen uudet rakentamisprojektit ovat valmistuneet vuoden 2018 loppuun mennessä.

Mittarit:

- Toteutuneet tilaratkaisut ja Kallion alueen ikääntyvän väestön hyvinvointisuunnitelman indikaattorit.
- Digitalisaatoratkaisuja on kokeiltu tai on käytössä.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio		Pääbudjetti				
INTIME/Talouden Suunnittelu		20 Hyvinvointipalvelut				
Selite	TP 2016	TA 2017	ESITYS 2018	%	SU 2019	SU 2020
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-556 784	-399 782	-378 057	-5,4	-385 618	-393 331
Maksutuotot	-6 080 196	-6 335 531	-6 308 011	-0,4	-6 434 171	-6 562 855
Tuet ja avustukset	-1 266 915	-325 950	-102 000	-68,7	-104 040	-106 121
Vuokratuotot	-874 831	-884 574	-857 232	-3,1	-874 377	-891 864
Muut toimintatuotot	-254 178	-49 200	-10 750	-78,2	-10 965	-11 184
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-9 032 904	-7 995 037	-7 656 050	-4,2	-7 809 171	-7 965 354
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	17 917 021	18 342 863	19 450 098	6,0	19 839 100	20 235 882
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	3 723 196	4 218 527	4 038 108	-4,3	4 118 870	4 201 248
Muut henkilösivukulut	1 169 042	990 325	932 574	-5,8	951 225	970 250
Palvelujen ostot	15 983 987	16 613 062	16 038 350	-3,5	16 359 117	16 686 299
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 061 572	1 085 054	1 067 072	-1,7	1 088 413	1 110 182
Avustukset	8 935 663	7 184 083	7 257 967	1,0	7 403 126	7 551 189
Vuokratulot	2 892 958	2 936 010	3 064 027	4,4	3 125 308	3 187 814
Muut toimintakulut	156 523	125 383	144 654	15,4	147 547	150 498
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	51 839 961	51 495 307	51 992 850	1,0	53 032 707	54 093 361
TOIMINTAKATE	42 807 057	43 500 270	44 336 800	1,9	45 223 536	46 128 007
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
Korkotuotot						
Muut rahoitustuotot	-5					
Korkokulut						
Muut rahoituskulut	92					
Rahoitustuotot ja -kulut						
VUOSIKATE	42 807 143	43 500 270	44 336 800	1,9	45 223 536	46 128 007
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
Suunn.mukaiset poistot	106 443	97 816	100 836	3,1	102 853	104 910
SATUNNAISET ERÄT						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	42 913 587	43 598 086	44 437 636	1,9	45 326 389	46 232 916
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	42 913 587	43 598 086	44 437 636	1,9	45 326 389	46 232 916

4.2 Terveyspalvelut

Terveysthuollon toiminnan tavoitteena on toimia ennaltaehkäisevästi ja tukea kuntalaisten arjessa pärjäämistä järjestäen kuntalaisten tarvitsemat perusterveydenhuollon palvelut sisältäen erikoissairaanhoidon palvelut. Kokonaiskustannusten hallitsemiseksi tutkimukset ja hoidot järjestetään mahdollisimman pitkälle omana toimintana ja toissijaisesti erikoissairaanhoidon ostopalveluina. Erikoisosaamista tai investointeja vaativia toimintoja järjestetään alueella uudelleen. Asiakkaiden omahoitoisuutta lisätään tuottamalla palveluita myös sähköisenä laajentamalla nykyisiä palveluita mm. ajanvaraus ja tekstiviestimuistutus. Otetaan käyttöön paljon sosiaali- ja terveyspalveluita käyttäville Moniasiakas puheeksi –toimintamalli. Kehitetään potilasturvallisuutta yhteistyössä hyvinvointipalveluiden kanssa, otetaan käyttöön ISBAR –menetelmä asiakkaan hoitovastuun siirtyessä. Tuottavuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi sovelletaan LEAN-mallia.

4.2.1 Terveyspalveluiden yhtymäkokoukseen nähden sitovat tavoitteet

Vastaanotto- ja vuodeosastopalvelujen tulosalue

Tavoite 1

Asiakkaan sähköisten asiointikanavien kehittäminen palveluissa ja uusien toimintatapojen käyttöönotto digitalisaation edistämisen myötä. Digitaalisen ajanvarauksen kehittäminen avoterveyden ja avosairaanhoidon palveluissa, jotta vastaanottoajat toteutuvat 100 %:sti. Asiakkaita ohjataan käyttämään Kantapalveluja.

Mittarit:

- Sähköinen ajanvaraus ja sähköinen hoidon tarpeen arvio on otettu käyttöön vuoden 2018 aikana
- Ajanvarauksen tekstiviestimuistutus on otettu käyttöön vuoden 2018 aikana

Tavoite 2

Edistetään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja arjessa pärjäämistä järjestämällä toimintatavoiltaan yhtenäiset neuvolapalvelut sekä kehittämällä lasten, nuorten ja perheiden kanssa toimivien välistä yhteistyötä ”Toimiva arki lapsille ja perheille, Pohjois-Pohjanmaan Lape- hankkeen” mukaisen työskentelymallin mukaan.

Mittarit:

- Määräaikaistarkastukset toteutuu 100 % ja yksilöllisen tuen tarpeen mukaisia lisäkäyntejä 15 % käynneistä
- Lapset puheeksi keskustelujen (raskausaikana ja 3 -vuotiaille kotona/yksityisessä päivähoidossa oleville) ja neuvonpitojen määrä kasvaa vuoden 2017 määrästä
- Laajojen tarkastusten (1. ja 5. luokka) luokkakohtaiset yhteenvedot toteutuvat 100 %

Tavoite 3

Asiakkaan tukeminen moniammatillisena yhteistyönä. Moniasiakas saa hänelle tarpeellisia ja kohdennettuja palveluja. Palvelut ovat suunnitelmallisia ja niiden koordinointi on tehokasta. Palveluprosesseja tarkastellaan asiakkaan palvelukokonaisuuden näkökulmasta. Tunnistetaan paljon palveluja käyttävät. Otetaan käyttöön Moniasiakas puheeksi –toimintamalli. Nimetään asiakasvastaava, joka koordinoi palveluja.

Mittarit:

- Moniasiakas puheeksi –toimintamalliin koulutettujen määrä, % työntekijämäärästä
- Asiakasvastaava määritysten määrä
- Vuodeosaston ulkopuolisten ostojen määrä on vähempi kuin vuonna 2017. Vuodeosastojen keskimääräinen hoitoaika lyhenee vuodesta 2017.

Erikoissairaanhoidon ja kuntoutus

Tavoite 1

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon alueellinen järjestäminen

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon Oulun eteläisellä alueella on viime vuosina ollut voimakkaassa muutoksessa. Visalan sairaalan suljettua Oulaskankaan sairaalaan perustettiin psykiatrisen osasto, jonka toiminta vuoden 2017 lopulla on vaakalaudalla. Kuntayhtymän tulee varautua muutoksessa olevan psykiatriseen hoidon järjestämiseen.

Mittari:

- Psykiatrisen erikoissairaanhoidon kustannukset kokonaisuudessaan eivät nouse vuoden 2017 tasosta

Tavoite 2

Pitkäaikaistyöttömien työkykykyselyt

Peruspalvelukuntayhtymä Kalliossa on aloittanut vuoden 2017 aikana työkykykoordinaattori. Toiminnalla tavoitellaan pitkäaikaistyöttömien terveydentilan ja työkyvyn arvioinnin tehostamista. Toimintamalliin voidaan kuitenkin liittää myös muiden haasteellisempien työkykyasioiden selvittämistä. Toiminnoissa tarvitaan yhteistyötä jäsenkuntien kanssa mm. työkokeilupaiikkojen järjestämisessä.

Mittari:

- Prosessi on kuvattu ja toiminta on vakiintunut vuoden 2018 aikana

Tavoite 3

Fysioterapeuttien suoravastaanoton aloittaminen

Vuoden 2018 aikana suunnitellaan ja käynnistetään fysioterapeuttien toteuttamana suoravastaanottoa selkä- ja olkapääoireisten potilaiden tutkimiseksi ja hoitamiseksi. Tavoitteena on siirtää näitä potilaita lääkäripäivystyksestä fysioterapeuttien suoravastaanotolle.

Mittarit:

- Toiminta on aloitettu vuoden 2018 aikana
- Käyntien ja hoidettujen potilaiden lukumäärä
- Lääkärin arviota vaativien potilaiden määrä

Työterveyshuolto

Tavoite 1

Sähköisten välineiden käyttö terveydenhuollossa lisääntyy tulevaisuudessa. Työterveyshuollossa on alettu kehittämään sähköistä terveystarkastusta, joka tulevaisuudessa ainakin osittain voisi korvata perinteisen työterveyshuollon terveystarkastuksen. Sähköinen terveystarkastus on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2018 aikana.

Mittari:

- Sähköinen terveystarkastus on otettu käyttöön vuoden 2018 aikana.

Suun terveydenhuolto

Tavoite 1

Tuottavuuden lisääminen

Kehitetään jo olemassa olevia toimintamalleja ja luodaan uusia keinoja palvelujen yhtenäistämiseksi yhteistyössä suun terveydenhuollon eri toimipisteiden sekä muiden Kallion toimijoiden kanssa. Yhteistyötä Kallion muiden sektoreiden kanssa parannetaan (lastenneuvola, kotihoito). Kehitetään Moniasiakas puheeksi –toimintamallia.

Mittarit:

- Suuhygienistien käynnit lisääntyvät vuoden 2017 tasosta
- Lapset puheeksi –menetelmään koulutettujen määrän tavoite 20 %
- Moniasiakas puheeksi –toimintamalliin koulutettujen määrä, % työntekijämäärästä

Tavoite 2

Hoitoon pääsyn parantaminen

Kehitetään edelleen ajanvarauksen toimivuutta (oikea-aikainen hoito) sekä työnjakoa eri ammattiryhmien kesken. Kiireettömään hoitoon pääsee hoitotakuun rajoissa. Kiireellistä hoitoa tarvitsevien asiakkaiden käyntien määrä vähenee. Hoitoon pääsy paranee ja hoitojaksot lyhenevät.

Mittarit:

- Laaditaan kriteerit suun sairauksien riskiarvion mukaisen tutkimusvälin määrittämiseen vuoden 2018 aikana
- Päivystyskäyntien määrä vähenee vuoden 2017 tasosta
- Hoitoon pääsyaika nopeampi kuin vuonna 2017

Ympäristöterveydenhuolto

Tavoite 1

Suunnitelmallisen valvonnan toteutumisen varmistaminen (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuollon valvonta) pitämällä tarkastusten suorittamisaste korkeana. **Mahdollinen maksimi on 85 % täysimääräisellä henkilöstöllä toimittaessa.**

Mittari:

- Toteutumaprosentti

Tavoite 2

Valvonnan loppuunsaattamisen varmistaminen huolehtimalla siitä, että uusintatarkastukset tehdään ja pääsääntöisesti annettujen määräaikojen puitteissa.

Mittari:

- Uusintatarkastusten toteutumisprosentti

Aikuispsykososiaaliset palvelut

Tavoite 1

Tavoitteena on nuorisopsykiatrisen yksikön hoitoprosessin kehittäminen nuorten psykiatrisen hoidon sekä päihdehoidon osalta. Hoidon alkuarvioinnin tehostaminen, yhteistyön lisääminen koulujen ja perhepalveluiden kanssa. Otetaan käyttöön Moniasiakas puheeksi –toimintamalli.

Mittarit:

- Nuorisopsykiatrisen yksikön hoitoprosessit kuvattu
- Sosiaalipalveluiden ja aikuispsykososiaalisten palveluiden työryhmä on aloittanut toiminnan

Tavoite 2

Pitkäaikaisasiakkaiden hoitoprosessien uudistaminen

Omassa asunnossa asuvien pitkäaikaisasiakkaiden pärjäämään akuuteissa tilanteissa ilman sairaalahoitoa Terapiakeskuksen akuuttivastaanoton ja / tai kotikuntoutuksen tuella. Moniasiakas puheeksi –toimintamallin kehittäminen.

Mittarit:

- Sairaalajaksojen ja hoitopäivien määrä laskee vuoden 2017 tasosta
- Moniasiakas puheeksi –toimintamalliin koulutettujen määrä

Tavoite 3

Suonen sisäisten huumeiden käyttäjien terveyshaittojen vähentäminen

Ruisku- ja neulanvaihtopisteen perustaminen, välillinen vaikutus; leikkipaikoilla ei ole likaisia neuloja tai ruiskuja.

Mittari:

- Toiminta on vakiintunut vuonna 2018

Suunnitelmakausi

Tavoitteena on nuorisopsykiatrian kalliiden osastohoitojen vähentäminen.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio
INTIME/Talouden Suunnittelu

Pääbudjetti
50 Terveyspalvelut

Selite	TP 2016	TA 2017	ESITYS 2018	%	SU 2019	SU 2020
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-2 684 168	-2 308 130	-2 284 490	-1,0	-2 330 180	-2 376 783
Maksutuotot	-3 283 034	-3 150 730	-3 376 530	7,2	-3 444 061	-3 512 942
Tuet ja avustukset	-69 415	-65 500	-60 000	-8,4	-61 200	-62 424
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	-1 975	-400	-2 500	525,0	-2 550	-2 601
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-6 038 592	-5 524 760	-5 723 520	3,6	-5 837 990	-5 954 750
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	15 970 317	16 548 310	16 951 866	2,4	17 290 903	17 636 721
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	2 930 690	3 005 089	2 997 210	-0,3	3 057 154	3 118 297
Muut henkilösivukulut	1 047 964	826 206	733 906	-11,2	748 584	763 556
Palvelujen ostot	46 110 266	46 754 247	46 906 238	0,3	47 844 363	48 801 250
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 769 152	2 620 100	2 941 235	12,3	3 000 060	3 060 061
Avustukset						
Vuokratulut	2 727 785	2 740 282	2 813 553	2,7	2 869 824	2 927 221
Muut toimintakulut	115 359	153 678	150 665	-2,0	153 678	156 752
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	71 671 534	72 647 912	73 494 673	1,2	74 964 566	76 463 858
TOIMINTAKATE	65 632 941	67 123 152	67 771 153	1,0	69 126 576	70 509 108
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
Korkotuotot						
Muut rahoitustuotot	-1					
Korkokulut						
Muut rahoituskulut	1 557					
Rahoitustuotot ja -kulut						
VUOSIKATE	65 634 497	67 123 152	67 771 153	1,0	69 126 576	70 509 108
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
Suunn.mukaiset poistot	369 928	363 620	314 692	-13,5	320 986	327 406
SATUNNAISET ERÄT						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	66 004 425	67 486 772	68 085 845	0,9	69 447 562	70 836 513
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	66 004 425	67 486 772	68 085 845	0,9	69 447 562	70 836 513

4.3 Hallinto- ja tukipalvelut

Yleishallinto

Yhtymähallitus vastaa kuntayhtymän hallinnosta ja taloudenhoidosta soveltuvin osin kuntalain (410/2015) 39 §:n tarkoittamalla tavalla.

Kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymän organisaation kokonaisuuden johtamisesta vastaa kuntayhtymän johtaja. Hän vastaa kuntayhtymän strategisesta johtamisesta ja taloudellisuudesta sekä kuntayhtymälle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Kuntayhtymän johtaja huolehtii kuntayhtymän palvelutuotannon järjestämisvastuun toteutumisesta sekä huolehtii kuntayhtymän hallinnosta ja taloudesta yhtymähallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Hallinto- ja tukipalvelut

Talousjohtajan alaisuudessa toimii kuntayhtymän hallintokeskus, joka palvelee kuntayhtymän kaikkia toimielimiä ja tulosalueita. Hallintokeskuksen tehtävänä on tukea muutosta, jonka tavoitteena on toimialat ylittävän tuotanto-organisaation toiminnan tehokkuuden, taloudellisuuden ja tuottavuuden parantaminen. Tarpeellisten muutosten läpiviemisessä huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista sekä luotettavan ulkoisen ja sisäisen viestinnän järjestämisestä. Toiminnan kehittämiseksi koordinoidaan, hallinnoidaan ja toteutetaan alueellisia kehittämishankkeita.

4.3.1 Hallinto- ja tukipalveluiden yhtymäkokoukseen nähden sitovat tavoitteet

Tavoite 1

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio on aktiivinen toimija alueellaan valmistauduttaessa tuleviin sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksiin.

Mittari:

- On arvioitu muuttuvan toimintaympäristön vaikutukset kuntayhtymän strategiaan linjauksiin ja tuleviin muutoksiin varautuminen on aloitettu.

Tavoite 2

Sosiaali- ja terveydenhuollon muutoksessa tukeminen

Vahvistetaan muutosjohtajuutta ja henkilöstön osallisuutta muutokseen sekä toiminnan kehittämiseen henkilöstö- ja palvelustrategian suunnassa. Tuetaan yksiköitä toimintakäytäntöjen parantamisessa, jotta voidaan entistä paremmin vastata Sote –uudistuksen haasteisiin.

Mittarit:

- Henkilöstöstrategian toimeenpano on toteutettu työyksikötasolla
- Muutosviestinnän suunnitelma on laadittu osana viestintästrategian päivittämistä
- Lean –osaajia on koulutettu ja kehittämishankkeita on meneillään

Tavoite 3

Sähköisen palveluiden käyttöönoton koordinointi ja tukeminen

Mittarit:

- Kansa-hankkeen käyttöönoton suunnittelu ja toteutus kansallisen aikataulun mukaisesti
- Asiakkaiden omahoito kokonaisuuden käytön edelleen laajentaminen

Selite	TP 2016	TA 2017	ESITYS 2018	%	SU 2019	SU 2020
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	-100 002	-116 129	-64 600	-44,4	-65 892	-67 210
Maksutuotot	-12 233	-9 000	-10 650	18,3	-10 863	-11 080
Tuet ja avustukset	-270 805	-230 000	-254 000	10,4	-259 080	-264 262
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	-15 083	-6 000	-12 000	100,0	-12 240	-12 485
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-398 123	-361 129	-341 250	-5,5	-348 075	-355 037
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	1 236 327	1 305 840	1 279 292	-2,0	1 304 878	1 330 975
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	251 676	237 478	214 117	-9,8	218 399	222 767
Muut henkilösivukulut	69 191	64 733	54 954	-15,1	56 053	57 174
Palvelujen ostot	1 371 627	1 350 726	1 326 697	-1,8	1 353 231	1 380 296
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	121 801	143 240	121 150	-15,4	123 573	126 044
Avustukset	285					
Vuokratulot	192 822	183 530	201 676	9,9	205 710	209 824
Muut toimintakulut	77 333	69 675	72 350	3,8	73 797	75 273
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	3 321 062	3 355 222	3 270 236	-2,5	3 335 641	3 402 354
TOIMINTAKATE	2 922 939	2 994 093	2 928 986	-2,2	2 987 566	3 047 317
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
Korkotuotot						
Muut rahoitustuotot						
Korkokulut						
Muut rahoituskulut						
Rahoitustuotot ja -kulut						
VUOSIKATE	2 922 939	2 994 093	2 928 986	-2,2	2 987 566	3 047 317
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
Suunn.mukaiset poistot	56 504	52 521	80 013	52,3	81 613	83 246
SATUNNAISET ERÄT						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	2 979 443	3 046 614	3 008 999	-1,2	3 069 179	3 130 563
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 979 443	3 046 614	3 008 999	-1,2	3 069 179	3 130 563

5 Tulosalueiden palvelut

Tuoteryhmäpohjaisten tulosalueiden palvelut muodostuvat osakokonaisuuksista.

5.1 Tuoteryhmien sisältö

Hallinto- ja tukipalvelut käsittää kuntayhtymän yleis- ja taloushallinnon sekä muut tukipalvelut (mm. materiaalipalvelut sisältäen lääkehuollon) mukaan luettuna kehittämisprojektit.

Aikuissosiaalityöhön kuuluu täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki, kuntouttava työtöiminta ja aikuissosiaalityön (sosiaalityö) kustannukset.

Perhepalveluihin kuuluu palvelutarpeen arviointi, sosiaalihoitolaisten mukaiset perhepalvelut, lastensuojelun, lastenvalvojan ja perheneuvolan palvelut.

Hoito- ja hoivapalveluiden palvelukokonaisuus muodostuu kotiin annettavista palveluista, ympärivuorokautisesta palveluasumisen palveluista sekä akuutti- ja lyhytaikaisesta vuodeosastohoidosta.

Vammaispalvelut sisältävät VPL:n mukaiset palvelut ja kehitysvammahuollon.

Vastaanottopalvelut sisältävät terveyskeskusten avosairaanhoidon, neuvolapalvelut, laboratorio- ja röntgenpalvelut.

Aikuispsykososiaaliset palvelut kattaa mielenterveyspalvelut, nuorisopsykiatrisen yksikön (Nuppu), erityisryhmien asumispalvelut, kotikuntoutuksen, toimintakeskustoiminta, a-klinikat, päihdehuollon päivätoiminta, päihdehuollon asumispalvelut sekä päihdehuollon laitoshoidon.

Kuntoutus pitää sisällään erityistyöntekijöiden palvelut, fysioterapian, lääkinnällisen kuntoutuksen sekä rintamaveteraanien kuntoutuksen.

Erikoissairaanhoido jakaantuu sairaanhoitopiireiltä ostettaviin palveluihin ja omaan erikoissairaanhoidon, joka sisältää myös ensihoidon.

Suun terveydenhuolto käsittää hammashuollon palvelut.

Työterveyshuolto tuottaa palveluja ns. nettobudjettiyksikkönä.

Ympäristöterveydenhuolto pitää sisällään terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon palvelut.

Tulosalueiden palvelujen sisältö ja palvelutaso on esitetty erillisissä tulosaluekohtaisissa palvelukuvauksissa.

6 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	TP2016	TA2017	TA2018	Su 2019	Su 2020
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	540 595	513 957	495 541	505 452	515 561
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-672 042	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Rahoitusosuudet investointime- noin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	114 152				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-17 296	-486 043	-504 459	-494 548	-484 439
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys					
Lyhytaikaisten lainojen muutokset		486 043	504 459	494 548	484 439
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-622 752				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-640 048	0	0	0	0
Lainanhoitokate	>1				
Kassan riittävyys pv	23				

7 Jäsenkuntien kustannusosuudet

Jäsenkuntien kustannusosuuksien määrittely toteutetaan Maisema-mallin suunnitelma- ja resurssitaulukoiden avulla syntyvien suurtuotteiden mukaan.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	Kallio	Alavieska	Nivala	Sievi	Ylivieska
Vertailutaso	Netto	Netto	Netto	Netto	Netto
Vastaanottopalvelut	12 455 331	1 100 145	4 021 744	2 275 407	5 058 035
Suun terveydenhuolto	3 536 244	293 926	1 018 353	607 927	1 616 039
Erikoissairaanhoido	40 559 798	3 460 616	13 179 542	6 054 275	17 865 366
- josta ostettu erikoissairaanhoido	39 100 000	3 350 000	12 750 000	5 850 000	17 150 000
Aikuispsykososiaaliset palvelut	4 945 652	527 506	1 412 748	738 195	2 267 202
Hoito- ja hoivapalvelut	33 313 276	3 391 408	11 860 955	5 216 888	12 844 025
Kuntoutuspalvelut	1 928 337	124 121	572 318	325 529	906 368
Perhepalvelut	7 092 009	628 433	2 577 078	1 032 223	2 854 275
Vammaispalvelut	9 342 896	780 237	3 293 682	1 964 784	3 304 193
Ympäristöterveydenhuolto	1 106 699	110 983	425 096	196 953	373 668
Työterveyshuolto	70 847	6 258	22 876	12 943	28 771
Toimeentulotuki ja työllistäminen	1 176 835	72 072	280 784	159 506	664 473
Projektit	4 556	182	2 577	534	1 262
Kallio	115 532 480	10 495 886	38 667 753	18 585 164	47 783 678
Vuoden 2017 talousarvio	114 131 472	10 577 925	38 045 299	18 939 305	46 568 944
Vuoden 2016 tilinpäätös	111 897 455	9 957 409	37 375 156	18 479 203	46 085 688
Muutos % TA 2018 / TA 2017	1,2 %	-0,8 %	1,6 %	-1,9 %	2,6 %
Muutos % TA 2018 / TP 2016	3,2 %	5,4 %	3,5 %	0,6 %	3,7 %
Kallion oma toiminta TA 2018	76 432 480	7 145 886	25 917 753	12 735 164	30 633 678
Muutos % TA 2018 / TA 2017	1,9 %	-3,9 %	3,4 %	-0,3 %	3,0 %
Muutos % TA 2018 / TP 2016	3,4 %	4,7 %	3,6 %	2,0 %	3,6 %

8 Investointisuunnitelma

Investoinnit katetaan hyväksytyin poistosuunnitelman perusteella tehtävien suunnitelman mukaisten poistojen kautta.

Talusojohtaja tarkentaa investointisuunnitelman kohteittain vuoden 2018 alussa. Investointien toteutuksessa huomioidaan valmistelussa olevan Sote-uudistuksen linjaukset.

INVESTOINTISUUNNITELMA	2017	2018	2019	2020
Hallinto- ja tukipalvelut				
Tieto- ja taloushallinto				
* ATK-ohjelmat	200 000	200 000	200 000	200 000
* Atk-laitteet				
Hyvinvointipalvelut				
* perhe- ja sosiaalipalvelut				
* ympärivuorokautiset palvelut				
* kotiin annettavat palvelut				
* vammais- ja erityisryhm. palv.				
Terveyspalvelut				
Yhteiset kalusto				
* vastaanottopalvelut				
* vuodeosastot				
* oma erikoissairaanhoido				
* välinehuolto	80 000			
* laboratorio				
* suun terveydenhuolto	70 000			
Kohdentamattomat hankkeet	650 000	800 000	800 000	800 000
Yhteensä	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018			TA 2018 / TA 2017	TA 2018 / TP 2016	TA 2018 / TP 2015	Muutos TA 2018 / TA 2017	Muutos TA 2018 / TP 2016
	Netto	Netto	Netto	Kulut	Tuotot	Netto	%	%	%	eur	eur
Vastaanottopalvelut	11 830 552	12 077 477	11 958 654	15 702 104	-3 246 772	12 455 331	4,2 %	3,1 %	5,3 %	496 677	377 854
Suun terveydenhuolto	3 590 259	3 443 447	3 475 970	5 153 894	-1 617 650	3 536 244	1,7 %	2,7 %	-1,5 %	60 274	92 797
Erikoissairaanhoido	38 081 888	39 321 367	40 596 588	40 783 598	-223 800	40 559 798	-0,1 %	3,1 %	6,5 %	-36 790	1 238 431
- josta ostettu erikoissairaanhoido	36 798 827	37 992 065	39 125 000	39 100 000		39 100 000	-0,1 %	2,9 %	6,3 %	-25 000	1 107 935
Aikuispsykososiaaliset palvelut	3 778 254	3 919 582	4 800 619	5 359 131	-413 479	4 945 652	3,0 %	26,2 %	30,9 %	145 034	1 026 070
Hoito- ja hoivapalvelut	32 013 654	31 882 780	32 533 579	40 823 143	-7 509 867	33 313 276	2,4 %	4,5 %	4,1 %	779 697	1 430 496
Kuntoutuspalvelut	1 781 947	1 842 354	1 878 343	1 958 737	-30 400	1 928 337	2,7 %	4,7 %	8,2 %	49 994	85 983
Perhepalvelut	6 793 794	7 075 409	7 018 038	7 260 729	-168 720	7 092 009	1,1 %	0,2 %	4,4 %	73 971	16 600
Vammaispalvelut	8 685 955	8 755 561	9 074 172	9 910 103	-567 207	9 342 896	3,0 %	6,7 %	7,6 %	268 724	587 335
Ympäristöterveydenhuolto	1 102 528	1 062 763	1 109 103	1 255 699	-149 000	1 106 699	-0,2 %	4,1 %	0,4 %	-2 403	43 936
Työterveyshuolto	-14 313	11 953	68 776	2 291 547	-2 220 700	70 847	3,0 %	492,7 %	-595,0 %	2 071	58 894
Toimeentulotuki ja työllistäminen	2 475 166	2 445 901	1 610 972	1 284 935	-108 100	1 176 835	-26,9 %	-51,9 %	-52,5 %	-434 137	-1 269 066
Projektit	31 309	58 862	6 658	3 770 249	-3 765 693	4 556	-31,6 %	-92,3 %	-85,4 %	-2 102	-54 306
Kallio*	110 150 994	111 897 455	114 131 472	135 553 869	-20 021 388	115 532 480	1,2 %	3,2 %	4,9 %	1 401 008	3 635 025
Varhaiskasvatus	17 967 429										
Yhteensä	128 118 423										

*ilman varhaiskasvatusta

Ostettu ESH	36 798 827	37 992 065	39 125 000	39 100 000	0	39 100 000	-0,1 %	2,9 %	6,3 %	-25 000	1 107 935
Oma toiminta*	73 352 167	73 905 390	75 006 472	96 453 869	-20 021 388	76 432 480	1,9 %	3,4 %	4,2 %	1 426 008	2 527 090

* ilman varhaiskasvatusta

Maisema-tilukoiden kuluihin sisältyvät sisäisten erien nettomenot.

Kunta: Alavieska Toimiala:		Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	TA 2018 / TA 2017	TA 2018 / TP 2016	Muutos TA 2018 / TA 2017	Muutos TA 2018 / TP 2016
Vertailutaso	Netto	Netto	Netto	Netto	%	%	eur	eur	
Vastaanottopalvelut	959 207	1 013 401	1 015 491	1 100 145	8,3 %	8,6 %	84 655	86 744	
Suun terveydenhuolto	309 773	317 746	310 821	293 926	-5,4 %	-7,5 %	-16 896	-23 820	
Erikoissairaanhoido	2 889 851	3 213 447	3 244 502	3 460 616	6,7 %	7,7 %	216 113	247 169	
- josta ostettu erikoissairaanhoido	2 803 090	3 135 245	3 145 000	3 350 000	6,5 %	6,8 %	205 000	214 755	
Aikuispsykososiaaliset palvelut	428 717	369 192	545 078	527 506	-3,2 %	42,9 %	-17 572	158 314	
Hoito- ja hoivapalvelut	3 374 014	3 375 917	3 530 659	3 391 408	-3,9 %	0,5 %	-139 251	15 490	
Kuntoutuspalvelut	141 359	138 704	117 261	124 121	5,8 %	-10,5 %	6 860	-14 583	
Perhepalvelut	508 741	528 144	800 018	628 433	-21,4 %	19,0 %	-171 585	100 289	
Vammaispalvelut	832 345	759 428	795 921	780 237	-2,0 %	2,7 %	-15 684	20 810	
Ympäristöterveydenhuolto	108 731	106 943	110 691	110 983	0,3 %	3,8 %	292	4 040	
Työterveyshuolto	-1 160	1 003	5 840	6 258	7,1 %	524,0 %	417	5 255	
Toimeentulotuki ja työllistäminen	110 222	131 760	101 112	72 072	-28,7 %	-45,3 %	-29 041	-59 689	
Projektit	2 495	1 724	530	182	-65,7 %	-89,4 %	-348	-1 542	
Yhteensä*	9 664 293	9 957 409	10 577 925	10 495 886	-0,8 %	5,4 %	-82 039	538 476	
Varhaiskasvatus	1 071 403								
Yhteensä	10 735 696								

*ilman varhaiskasvatusta

Ostettu ESH	2 803 090	3 135 245	3 145 000	3 350 000	6,5 %	6,8 %	205 000	214 755
Oma toiminta*	6 861 203	6 822 164	7 432 925	7 145 886	-3,9 %	4,7 %	-287 039	323 721

*ilman varhaiskasvatusta

Kunta: Nivala Toimiala:		Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	TA 2018 / TA 2017	TA 2018 / TP 2016	Muutos TA 2018 / TA 2017	Muutos TA 2018 / TP 2016
Vertailutaso	Netto	Netto	Netto	Netto	%	%	eur	eur	
Vastaanottopalvelut	3 938 546	3 892 318	3 906 614	4 021 744	2,9 %	3,3 %	115 130	129 426	
Suun terveydenhuolto	1 035 887	965 833	954 792	1 018 353	6,7 %	5,4 %	63 561	52 519	
Erikoissairaanhoido	12 176 569	12 869 672	13 518 553	13 179 542	-2,5 %	2,4 %	-339 012	309 869	
- josta ostettu erikoissairaanhoido	11 707 059	12 350 284	12 980 000	12 750 000	-1,8 %	3,2 %	-230 000	399 716	
Aikuispsykososiaaliset palvelut	1 120 967	1 148 147	1 412 918	1 412 748	0,0 %	23,0 %	-169	264 601	
Hoito- ja hoivapalvelut	11 039 535	11 203 781	11 210 219	11 860 955	5,8 %	5,9 %	650 736	657 174	
Kuntoutuspalvelut	556 102	562 446	570 558	572 318	0,3 %	1,8 %	1 760	9 873	
Perhepalvelut	2 454 481	2 589 384	2 422 899	2 577 078	6,4 %	-0,5 %	154 179	-12 306	
Vammaispalvelut	3 223 532	3 099 081	3 217 161	3 293 682	2,4 %	6,3 %	76 521	194 602	
Ympäristöterveydenhuolto	427 190	413 513	428 722	425 096	-0,8 %	2,8 %	-3 626	11 582	
Työterveyshuolto	-4 765	3 852	22 468	22 876	1,8 %	493,9 %	409	19 024	
Toimeentulotuki ja työllistäminen	603 133	606 953	378 247	280 784	-25,8 %	-53,7 %	-97 464	-326 169	
Projektit	10 095	20 176	2 147	2 577	20,0 %	-87,2 %	430	-17 599	
Yhteensä*	36 581 271	37 375 156	38 045 299	38 667 753	1,6 %	3,5 %	622 454	1 292 597	
Varhaiskasvatus	6 001 755								
Yhteensä	42 583 026								

*ilman varhaiskasvatusta

Ostettu ESH	11 707 059	12 350 284	12 980 000	12 750 000	-1,8 %	3,2 %	-230 000	399 716
Oma toiminta*	24 874 212	25 024 872	25 065 299	25 917 753	3,4 %	3,6 %	852 454	892 881

*ilman varhaiskasvatusta

Kunta: Sievi Toimiala:		Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	TA 2018 / TA 2017	TA 2018 / TP 2016	Muutos TA 2018 / TA 2017	Muutos TA 2018 / TP 2016
Vertailutaso	Netto	Netto	Netto	Netto	%	%	eur	eur	
Vastaanottopalvelut	2 195 772	2 238 101	2 226 677	2 275 407	2,2 %	1,7 %	48 730	37 306	
Suun terveydenhuolto	693 273	593 947	650 866	607 927	-6,6 %	2,4 %	-42 939	13 980	
Erikoissairaanhoito	6 010 399	6 161 260	6 371 559	6 054 275	-5,0 %	-1,7 %	-317 285	-106 985	
- josta ostettu erikoissairaanhoito	5 825 932	5 991 995	6 160 000	5 850 000	-5,0 %	-2,4 %	-310 000	-141 995	
Aikuispsykososiaaliset palvelut	529 131	590 583	750 899	738 195	-1,7 %	25,0 %	-12 704	147 613	
Hoito- ja hoivapalvelut	5 395 334	5 117 556	5 194 963	5 216 888	0,4 %	1,9 %	21 925	99 332	
Kuntoutuspalvelut	315 273	282 171	309 914	325 529	5,0 %	15,4 %	15 615	43 359	
Perhepalvelut	997 494	1 024 895	1 074 863	1 032 223	-4,0 %	0,7 %	-42 640	7 328	
Vammaispalvelut	1 817 132	1 926 981	1 929 415	1 964 784	1,8 %	2,0 %	35 369	37 802	
Ympäristöterveydenhuolto	199 215	190 739	197 890	196 953	-0,5 %	3,3 %	-937	6 214	
Työterveyshuolto	-2 656	2 215	12 806	12 943	1,1 %	484,3 %	137	10 728	
Toimeentulotuki ja työllistäminen	330 411	347 237	218 441	159 506	-27,0 %	-54,1 %	-58 935	-187 731	
Projektit	4 758	3 518	1 012	534	-47,2 %	-84,8 %	-478	-2 984	
Yhteensä*	18 485 536	18 479 203	18 939 305	18 585 164	-1,9 %	0,6 %	-354 141	105 961	
Varhaiskasvatus	2 452 719								
Yhteensä	20 938 256								

*ilman varhaiskasvatusta

Ostettu ESH	5 825 932	5 991 995	6 160 000	5 850 000	-5,0 %	-2,4 %	-310 000	-141 995
Oma toiminta*	12 659 605	12 487 207	12 779 305	12 735 164	-0,3 %	2,0 %	-44 141	247 957

*ilman varhaiskasvatusta

Kunta: Ylivieska Toimiala:		Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	TA 2018 / TA 2017	TA 2018 / TP 2016	Muutos TA 2018 / TA 2017	Muutos TA 2018 / TP 2016
Vertailutaso	Netto	Netto	Netto	Netto	%	%	eur	eur	
Vastaanottopalvelut	4 737 027	4 933 657	4 809 873	5 058 035	5,2 %	2,5 %	248 163	124 379	
Suun terveydenhuolto	1 551 327	1 565 921	1 559 491	1 616 039	3,6 %	3,2 %	56 548	50 118	
Erikoissairaanhoido	17 005 070	17 076 989	17 461 973	17 865 366	2,3 %	4,6 %	403 393	788 377	
- josta ostettu erikoissairaanhoido	16 462 746	16 514 541	16 840 000	17 150 000	1,8 %	3,8 %	310 000	635 459	
Aikuispsykososiaaliset palvelut	1 699 439	1 811 660	2 091 724	2 267 202	8,4 %	25,1 %	175 478	455 543	
Hoito- ja hoivapalvelut	12 204 771	12 185 526	12 597 738	12 844 025	2,0 %	5,4 %	246 288	658 500	
Kuntoutuspalvelut	769 214	859 033	880 610	906 368	2,9 %	5,5 %	25 759	47 335	
Perhepalvelut	2 833 077	2 932 986	2 720 258	2 854 275	4,9 %	-2,7 %	134 017	-78 711	
Vammaispalvelut	2 812 945	2 970 071	3 131 675	3 304 193	5,5 %	11,2 %	172 518	334 122	
Ympäristöterveydenhuolto	367 393	351 568	371 800	373 668	0,5 %	6,3 %	1 868	22 100	
Työterveyshuolto	-5 731	4 883	27 662	28 771	4,0 %	489,2 %	1 108	23 888	
Toimeentulotuki ja työllistäminen	1 431 400	1 359 950	913 171	664 473	-27,2 %	-51,1 %	-248 698	-695 477	
Projektit	13 961	33 445	2 969	1 262	-57,5 %	-96,2 %	-1 706	-32 182	
Yhteensä*	45 419 894	46 085 688	46 568 944	47 783 678	2,6 %	3,7 %	1 214 734	1 697 990	
Varhaiskasvatus	8 441 552								
Yhteensä	53 861 445								

*ilman varhaiskasvatusta

Ostettu ESH	16 462 746	16 514 541	16 840 000	17 150 000	1,8 %	3,8 %	310 000	635 459
Oma toiminta*	28 957 148	29 571 147	29 728 944	30 633 678	3,0 %	3,6 %	904 734	1 062 531

*ilman varhaiskasvatusta

Henkilöstösuunnitelma vuodelle 2018

Henkilöstöhallinto on päivittänyt henkilöstöstrategian ja asettanut uudet tavoitteet tuleville vuosille 2016 – 2018. Henkilöstöstrategiaan liittyvien toimenpideohjelmien toteuttaminen ja olemassa olevien ohjeiden päivittäminen on jatkunut vuonna 2017. Kallion tavoitteena on olla houkutteleva uuden ajan työnantaja, jolla on motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Työntekijöiden rekrytoimiseen Kalliossa tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Työaikajärjestelmien uudistamista on jatkettu vuoden 2017 aikana. Vuonna 2018 tavoitteena on toiminnan tehostaminen edelleen. Henkilöstön työaikojen kehittämiseen kiinnitetään yhä enemmän huomiota. Pyritään kehittämään toimintaamme muutoksilla, joilla on myönteistä vaikutusta sekä asiakkaisiin että samalla työntekijöiden hyvinvointiin. Hoitohenkilöstön vakinaisiin toimiin on ollut pääsääntöisesti paljon hakijoita. Erityisosaajien, kuten sosiaalityöntekijöiden saaminen vaatii edelleen enemmän työtä.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa ollaan muutosten edessä, joten erityisesti muutosjohtajuutta kehitetään ja jatkossa henkilöstön osallisuutta siihen painotetaan. Organisaationa pyritään uudistumaan, että oltaisiin entistä valmiimpia sosiaali- ja terveydenhuollonuudistuksen tuomiin haasteisiin. Yhtenä haasteena on kehittää toimialat ylittävää johtamista entisestä lisää. Hyödynnetään esimiesten ja henkilöstön Lean -tuotekehitystyön ammattitutkintoa suorittavien koulutuksen antia. Toinen suuri haaste on henkilöstön uudelleen sijoittuminen mahdollisten rakenteellisten muutosten yhteydessä. Tulevana vuonna jatketaan esimiesparrausta, jonka tarkoituksena on esimiesten johtamisen vahvistaminen. Henkilöstökoulutuksen tavoitteena yleisesti on vastata uusien toimintojen osaamishaasteisiin ja työntekijöiden uralla kehittymiseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan jatkuvien muutosten vuoksi on paikallaan myös arvioida ja edelleen kehittää paitsi johtajuutta, myös henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia ja työyhteisöjen toimivuutta erityisenä painopistealueena henkilöstön innovaatio- ja kehittämismyönteisyys. Työnantajan näkökulmasta on tärkeää, että työpaikoilla on hyvä yhteistyö ja, että henkilöstö on motivoitunut, hallitsee työnsä ja kehittää uusia innovatiivisia työtapoja yli toimialarajojen. Koko henkilöstöllä tulee myös olla mahdollisuus osallistua kehityskeskusteluihin / työhyvinvointikeskusteluihin.

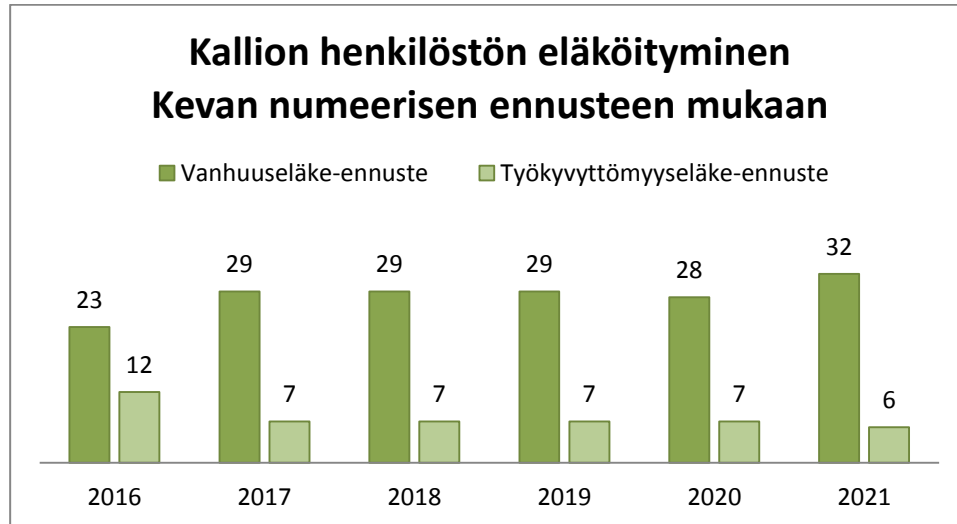
1. Vuodelle 2018 sovitut henkilöstösuunnitelman mukaiset kehittämisalueet

Henkilöstöstrategian painopistealueet on kuvattu alla olevassa taulukossa. Näitä asioita kehitetään erityisesti koulutus- ja kehittämissuunnitelmilla sekä esimiestyöllä.

Johtaminen	Työhyvinvointi	Osaamisen varmistaminen
Johtamisosaamisen suunnittaminen organisaation strategisten tavoitteiden toteuttamiseen	Henkilöstön tukeminen aktiiviseen osallistumiseen strategian mukaisessa toimimisessa ja muutoksissa	Henkilöstöstrategian mukaisen osaamisen varmistaminen osallistavan koulutuksen keinoin
Muutosjohtamisen vahvistaminen	Aktiivisen tuen mallin käytön tehostaminen edelleen sairaspoissaolojen vähentämiseksi.	Tarvittavien osaajien rekrytoinnista huolehtiminen

2. Kevan ennusteen mukainen eläkkeelle jäänti vuosina 2016 – 2018

Henkilöstön kiihtyvä eläkkeelle jäänti tekee rekrytoinnista yhä haasteellisempaa tarvittavien suunniteltujen palvelujen toteuttamiseksi. Kun virka tai toimi vapautuu, sen täyttämistä, työn sisältöä ja osaamisvaatimuksia arvioidaan. Työkyvyttömyyseläkkeelle on jäänyt edellisinä vuosina Kevan ennustetta vähemmän henkilöitä aktiivisten työkyvyn säilyttämistoimenpiteiden johdosta.

3. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion henkilöstö ammattiryhmittäin

Henkilöstönhallinnon hyvänä seurannan työkaluna on päivitetty palkkauksen pohjana oleva vakanssiluettelo. Sen avulla voidaan tarkentaa henkilöstön käyttöä. Tilastoinnin kehittyminen on mahdollistanut henkilöstön jakamisen eri ammattiryhmiin toimialoittain ja muutosten vertailun edelliseen vuoteen. Järjestelmä mahdollistaa myös ajantasaisen avoimien virkojen ja toimien seurannan.

Vuonna 2018 suunnitelmassa on n. 872,5 vakanssia. Vastuuyksiköiden hallinnollisia tehtäviä arvioidaan edelleen. Vakinaisen henkilöstön lukumäärässä on mukana 50 sisäistä sijaista eri vastuuyksiköissä. Yöpartiotoiminta alkaa kotihoidossa. Se lisää henkilökunnan tarvetta muutamalla hoitajalla. Terveyspalveluihin tulee uutena työkykykoordinaattorin toimi ja hyvinvointipalveluihin muistikoordinaattorin toimi.

Määräaikaisten työntekijöiden palkkaamista pyritään vähentämään hyödyntämällä entistä tehokkaammin sisäisiä sijaisia, ja työaikauudistamisella on tavoitteena saada myös lisätyöpanosta. Kotihoidon resurssipankin toimintaa tehostetaan edelleen, ja tällä henkilöstöllä hoidetaan pääosa kotihoidon sijaistarpeesta ja vuosilomista. Tavoitteena on myös kehittää keskitettyä sijaisrekrytointia.

Henkilöryhmä	TA2018
Hallinto	16
Tukipalvelut	16
Sosiaali- ja perhepalvelut	105
Hoito- ja hoivapalvelut	379
Terveyspalveluiden henkilökunta	290
Lääkärit	52,5
Ympäristöterveydenhuolto	14
Yhteensä	872,5

4. Työhyvinvointi

Työhyvinvointi -työryhmä jatkaa Kallion henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistä seuraavana ja arvioivana asiantuntijaryhmänä. Aktiivisen tuen malli on otettu käyttöön onnistuneesti. Tavoitteena on, että kaikki työntekijät tietävät, missä tilanteissa asioista keskustellaan. Tämä tuo tasapuolisuuden ja oikeudenmukaisuuden kokemusta työyhteisöön. Toisaalta varhainen välittäminen auttaa puheeksi ottamista. Aktiivisen tuen malli ja sairauspoissaolojen hallinta ja seuranta yhteistyössä työterveyden kanssa nähdään tärkeänä osana henkilöstöjohtamista.

Työhyvinvoinnin tukemisessa tiedottaminen ja tiedonkulku, sekä viestintä ovat olleet välittömien palautteiden perusteella toimia, joiden kehittäminen on edelleen tärkeä. Tiedottaminen ja vuorovaikutus henkilöstön kanssa toimivat myös ennaltaehkäisevinä toimenpiteinä muun toiminnan ohella. Välittömien palautteiden antaminen on lisäksi yksi henkilöstön merkitykselliseksi arvioima kehittämiskohde. Työhyvinvointia tuetaan vuonna 2018 työhyvinvointipalveluilla. Työhyvinvointipalveluihin Kalliiossa lukeutuvat työpaikkaruokailu, työterveyshuollon palvelut kaikille Kalliiossa työskenteleville sekä Tyky-setelit, työyhteisöjen kerran vuodessa vietettävät liikunta-/virkistysiltapäivät. Omaehtoisina, kaikille yhteisinä työhyvinvointipalveluina ovat liikuntakampanjat: Liikkumaan.com, Ylivieskan yritysten yhteinen liikuntakampanja sekä KePli:n kansanhihtokampanja 2018.

Työsuojelu ja työturvallisuus

Työsuojelun keskeisimpiä tavoitteita vuodelle 2018 ovat työturvallisuustietoisuuden lisääminen, yhteistyön ja viestinnän kehittäminen sekä Kalliiossa jo olemassa olevien raportointijärjestelmien käytön edelleen tehostaminen. Työsuojelun yhteistoimintaelimenä työsuojelujaos käsittelee työsuojelua ja -turvallisuutta koskevat asiat säännöllisin väliajoin.

Kehittämisen kohteena on HaiPron työturvallisuusosioista saatujen tietojen hyödyntäminen ja sen käytön edelleen tehostaminen. Mahdollisiin haittatekijöihin puututaan entistä tehokkaammin.

Vaarojen tunnistaminen ja riskien arviointi on välttämätöntä työ- ja potilasturvallisuuden hallinnassa. Vaarojen tunnistamista ja riskien arviointi tehdään RiskiArvi -ohjelman avulla. Riskienhallinta saatetaan vastaamaan paremmin ajan haasteisiin käyttämällä arviointivälineenä toimivaa ohjelmistoa, jolla saadaan tietoa koko organisaation erilaisista riskeistä.

5. Henkilöstöhallinnon tavoitteita

Tavoite	Keinot	Mittari
Aktiivisen tuen –toimintamallin käyttöönotto entistä aikaisemmassa vaiheessa. Ykköslomakkeen käyttö 15 sairauspäivän jälkeen entistä useammin.	Aktiivisen tuen toimenpiteiden kohdentaminen ja käyttäminen eri tilanteissa yhä tehokkaammin	Aktiivisen tuen toimenpiteiden määrä
Henkilökunnan sairauspoissaolojen väheneminen 2 päivää / henkilötyövuosi / vuosi 2018 verrattuna vuoteen 2017	Työhyvinvoinnin keinojen tehostaminen Johtamisen tukeminen eri keinoin	Sairauspoissaolot / henkilötyövuosi
Henkilökunnan pysyvyys ja poistumat max. 4 %, pois lukien eläkkeelle jääneet	Henkilöstön oikeudenmukainen ja tasavertainen kohtelu ja palkkapolitiikka ja työhön innostavuuden lisääminen	Organisaatiosta lähtevien, muutoin kuin eläkkeelle lähtevien/ viranhaltijoiden/työntekijöiden lukumäärä
Henkilökunnan koulutuspäivät keskimäärin 3 pv / virka / työntekijä / vuosi	Palvelustrategian toteuttamista tukevan koulutuksen järjestäminen ja siihen osallistuminen	Koulutuspäivien lukumäärä / työntekijä

6. Henkilöstöhallinnon keinoja tuottavuuden parantamiseksi

Henkilöstön sijaismäärärahoja on taloussuunnitelmassa tarkan laskennan mukaisesti. Sijaisen palkkaamista joudutaan harkitsemaan joka tilanteessa. Vapautuvien virkojen ja toimien täyttämistä päätetään tapauskohtaisesti. Työjärjestelyillä, kuten henkilöstön sijoittelulla, työvuorosuunnittelulla, vuosilomasuunnittelulla, hallitaan kustannuksia ja parannetaan toiminnan tuottavuutta.